

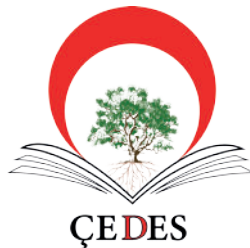
*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

EĞİTİCİ KILAVUZU

Mütevazılık – Saygı – Estetik

Ekim-2024

ÇEDES

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

EĞİTİCİ KILAVUZU

Mütevazılık – Saygı – Estetik

Ekim-2024

Genel Yayın Yönetmeni

Dr. Ahmet İŞLEYEN

Yayın Koordinatörü

Mustafa YILDIZ

Proje Koordinatörü

Abdulaziz GÜVEN

Editör

Nuray UĞURLUOĞLU

Yazarlar

Sevda DEMİRBAĞ BAYRAK

Sevdegül ÇEKİÇ

Sibel ÇAVUŞ

İlyas ÜNLÜ

Şeyma YILDIZ

Nuray UĞURLUOĞLU

Habibe YILMAZ

Seyit Ahmet UZUN

Hasan ŞEN

Ayşegül CANDER

Gül Betül YILMAZ

Dil Uzmanı

Ayfer UYSAL

Program Geliştirme Uzmanı

Mustafa BIYIKLI

Kapak ve İç Tasarım

Arif AVCI

Resimleme

Mehmet Ali KARAASLAN

İÇİNDEKİLER

Kılavuz Hakkında	4
Etkinlikler Uygulanırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	5
Kılavuz Uygulama Rehberi	6
Aylık Çalışma Planı Oluşturma	7
Kılavuz İçerik Rehberi	11

1. HAFTA

Şehir ve Kültür Gezisi	12
Kendimi Tanıyorum Farklılıklarımı Seviyorum	13
Kahramanım Kim?	13
Değerlerimizle Kelime Oyunu	14
Tevazu Bahçesi	21
Kelimelerin Ahengi	22
Hikâye-Gururlu Fare	23
Deneme-Kibrin Sonu	25
Dijital İçerik	26
Mesajını Güçlendir	27

2. HAFTA

Benim Ağacım	29
Saygı Halkası	31
Değerime Değer Kat	31
Tohumdan Fidana	32
Hikâye-Büyüklerimi Seviyorum	33
Dijital İçerik	35
Mesajını Güçlendir	36

3. HAFTA

Trafikte Saygı	38
Ben Olsaydım	39
Huzur Evi Ziyareti	39
Alkışlama Oyunu	40
Hikâye-Zeynep'in Aynası	41
Dijital İçerik	42
Mesajını Güçlendir	43

4. HAFTA

Doğa Dedektifleri	45
Estetik Buluşlar	46
Şehirde Estetik Avı	47
Minyatürden Hat Sanatına	48
Maket Tasarımı	48
Tabağımdaki Renkler	49
Hikâye-Karanfil Parkın Bahçesi	50
Hikâye-Renklerin Sessiz Şarkısı	53
Dijital İçerik	55
Mesajını Güçlendir	56

VELİ ETKİNLİKLERİ

Pinpon Topu	58
Ailemle Geziyorum	59
Dijital İçerik	60
Veli Mektubu	61

KILAVUZ HAKKINDA

Toplumlar, kendine özgü değerleriyle varlıklarını sürdürür. Bu değerler yok sayıldığında toplumsal kimliğin ve sosyal yapının sürdürülebilirliği tehdit altına girer. Toplumsal süreklilik, bir toplumun tarihsel ve kültürel mirasını koruyarak gelecek nesillere aktarmasını sağlayan bir olgudur. Bu bağlamda değerlerin kaybı, sosyal ilişkilerin zayıflamasına ve kültürel yozlaşmaya yol açar. Dolayısıyla toplumsal dayanışmanın ve birlikteliğin sağlanması güçleşir.

Değer kavramı, özü itibarıyla bir milletin maddi ve manevi unsurlarının toplamını oluşturur. Değer, "Bir nesnenin kıymetini belirleyen soyut ölçü" ya da "Bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerin bütünüdür." şeklinde tanımlanabilir.¹ Çocuklarımızın millî ve manevi değerlerimizi özümseyerek büyümeleri, hayatlarını daha anlamlı kılmakla beraber huzurlu bir toplumun temellerinin atılmasına katkı sağlayacaktır.

Saygı; bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya sebep olan hürmet duygusudur. Yalnızca insanlar arasındaki ilişkilerde değil, güzelliklere, tabiata ve manevi değerlere olan saygıyı da kapsar. Saygı, kimi zaman kendimizden yaşça büyüklere hürmet göstermek anlamına gelirken, kimi zaman da bir çiçeğe hassasiyetle dokunmaktır. Çevre bilincine sahip olmak ve doğayı korumak konusunda duyarlı olmaktır.

Tevazu, alçak gönüllülüğü ve kibirden uzak durmayı ifade eden bir erdemdir. Kendi değerinin farkında olmakla beraber diğer bireylerin de varlığına saygı duymaktır. Bu erdem, toplumsal ilişkilerde adalet, dürüstlük, şefkat, sevgi ve saygı gibi pek çok değerın canlı kalmasını sağlar. Estetik, var olandaki güzelliği keşfetmektir. İçsel ve dışsal güzelliklerin bir arada var olmasıdır. Kuşun kanadında, tırtılın kozasında, ağacın dalında, yaratılan canlı-cansız her şeyde estetik, güzellik, ahenk ve uyum vardır. Estetik aynı zamanda sesin, gözün, sözün ve davranışın ahengi olarak da karşımıza çıkar.

Saygı, estetik ve mütevazılık değerlerini içeren kılavuzumuz, öğrencilerine değer eğitimi verme çabasında olan değerler kulübü temsilci öğretmenleri ve eğitimciler için rehber olarak hazırlanan içeriklerden oluşmaktadır.

Kılavuzda hem okul alanı içerisinde hem de okul dışında (okul çevresinde, mahallede, sokakta, yakın ve uzak çevre gibi) ÇEDES uygulama mekânlarının tamamında, aile ve çevreyi de sürece dâhil ederek öğrencileri öğrenme çıktılarına ulaştıracak ve rahatlıkla uygulanabilecek etkinlik örneklerine yer verilmeye çalışılmıştır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde ifade edildiği gibi değerlerimiz; kişinin varoluşsal olarak anlam kazanmasına, hayata anlam katmasına, kendi içinde ahenkli olmasına, ahlaklı ve erdemli bir kişilik yapısı kazanmasına ve tekâmülüne hizmet ederek içinde yaşadığımız toplumla bütünleşmesine ve nitelikli toplumsal ilişkiler geliştirmesine kılavuzluk eder.

Eğitici Kılavuzu hazırlanırken Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli öğretim programlarında yer alan "Erdem-Değer-Eylem" modelindeki değerler ve süreç bileşenleri incelenerek hedefler oluşturulmuştur. Bu modelde ana hedef; eylemlerden değerlere, değerlerden erdemli insana,

1 www.tdk.gov.tr (27.09.2024)

erdemli insandan nihai hedef olan “huzurlu aile ve toplum” ile “yaşanabilir çevrede huzurlu insan”a ulaşmaktır. Maarif Modeli’ndeki değerler, içeriğin hazırlanmasında ve uygulanmasında temel teşkil etmiştir. Öğrencinin bu değerler çerçevesinde yakın ve uzak çevresiyle etkileşim içinde olması hedeflenmiştir. Öğrencilerin iş birliği yapabilmeleri, etkin öğrenmeyi gerçekleştirebilmeleri, öğrenme şekillerini ve bireysel farklılıklarını keşfedebilmeleri için farklı öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılmaya çalışılmıştır.

Öğrencilerin iş birliği yapabilmeleri, etkin öğrenmeyi gerçekleştirebilmeleri, öğrenme şekillerini ve bireysel farklılıklarını keşfedebilmeleri için farklı öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılmaya çalışılmıştır. Etkinlikler; öğrencileri düşünmeye, sorgulamaya ve iyi davranışlar kazanmaya teşvik eder. Öğrencilerin fiziksel, ruhsal ve duygusal gelişimini destekler. Bu yönüyle kapsayıcı ve bütünleştirici özellik taşır. Ayrıca yapılan etkinlikler öğrencilerin;

- Millî, manevi, insani, ahlâki ve kültürel değerlerine bağlı,
- İnsan, şehir, kültür ve medeniyet arasında sağlıklı ilişkiler kurabilen,
- Sosyal sorumluluklarını bilen, tarihî mirasına sahip çıkan,
- Dengeli, duyarlı, öz denetim sahibi bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlar.

ETKİNLİKLER UYGULANIRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Etkinlikler uygulanırken öğrenme, gelişim ve eğitim psikolojisi ile öğretim yöntem ve teknikleri göz önünde bulundurulmalıdır.
2. Etkinlikler MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile MEB Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi dikkate alınarak hazırlanmalıdır.
3. Hazırlık yapılması gereken etkinliklerde ÇEDES uygulama mekânlarındaki kurumlar, öğrenci ve veliler bilgilendirilmeli; ortamın ya da etkinliklerin hazırlanabilmesi için ilgili kişilere yeterli süre verilmelidir.
4. Etkinlikler esnasında öğrencilere görevler verilmeli, bu görevler onların öz güvenini artırıcı ve sorumluluk bilinci kazandırıcı nitelikte olmalıdır. Öğrencilerin eğlenerek öğrenebileceği ve gönüllü olarak aktif rol alacağı bir ortam hazırlanmalıdır.
5. Öğrencilerle iletişim kurarken gelişim özellikleri iyi analiz edilmelidir. Öğrencilere buldukları yaş dönemine uygun davranılmalı ve oluşabilecek problemler öngörülerek gerekli önlemler alınmalıdır.
6. Etkinliklerin uygulanması sırasında karşılıklı saygı, sevgi iklimi oluşturulmalı; öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri bir ortam hazırlanmalıdır.
7. Değerler Kulübü faaliyetlerinde öğrencilerin etkinliklere katılımı hususunda denge kurulmalı, her öğrenciye fırsat verilecek ortam oluşturulmalıdır. Katılımın fazla olduğu durumlarda öğrenciler iki, üç veya dört gruba ayrılmalı; grupların her seferinde aynı olmamasına dikkat edilmelidir. Gruplama yapılırken yaş, cinsiyet, beceri, gelişim özellikleri gibi yönlerden birbirlerine denk gruplar oluşturulmasına dikkat edilmelidir.

8. Aile katılımlı etkinlikler hazırlanırken aile bireylerinin (vefat, anne-baba ayrı, engellilik vb.) özel durumları dikkate alınmalıdır.
9. Araç gereç gerektiren etkinlikler için hazırlık yapılmalı ve temin edilerek uygulama mekânına gidilmelidir.
10. Etkinlikler sırasında öğrencilerin özel bir durum yaşadığı fark edildiğinde, onunla özel olarak ilgilenilmelidir.
11. Eğitici, yayımlanacak Yıllık Çalışma Planı ve Eğitici Kılavuzları kapsamında çalışma planı hazırlamalı ve yürütmelidir.
12. Etkinlikler yapılırken aşağıdaki yöntem ve teknikleri kullanılır; yaparak yaşayarak öğrenme, işbirlikçi öğrenme, proje tabanlı öğrenme, sosyal kültürel geziler, mahalle etkinlikleri, ayın değeri ile ilgili ziyaretler, hikâye ve görsel yorumlama, dijital içerik izleme, sportif turnuvalar, geleneksel oyunlar, drama, beyin fırtınası, öykü oluşturma, kavram haritaları, soru-cevap, tartışma, örnek olay, münazara, gezi-gözlem, değer telkini, davranış değiştirme, değer belirginleştirme, değer analizi yaklaşımı, karakter eğitimi, eylem öğrenme.
13. Proje kapsamında yapılacak etkinliklerde "Eğitici Kılavuzu" nu kullanmak esastır. "Eğitici Kılavuzu" nda bulunmayan özgün bir etkinlik yapmak isterse İl ya da İlçe ÇEDES koordinasyon kurullarından onay alır. İl ya da ilçe koordinasyon kurullarına başvurmadan önce aşağıda yer verilen etkinlik hazırlama veya geliştirme ölçütlerini göz önünde bulundurmakla yükümlüdür.

Etkinlik hazırlama veya geliştirme ölçütleri şunlardır:

- Hazırlanacak etkinlikler anayasaya, yasalara ve projenin genel amaçlarına uygun olmalı,
- Etkinliğe uygun mekân ve araç gereç seçilmeli,
- Aile, öğrenci, öğretmen, çevre tarafından kabul edilebilmeli,
- Etkinlikler planlanır ve uygulanırken israftan kaçınılmalı,
- Uygulama süreçlerinde oluşabilecek riskler göz önünde bulundurulmalıdır.

KILAVUZ UYGULAMA REHBERİ

Değerli Eğitici,

Projemiz kapsamında hedeflenen öğrenme çıktılarına öğrencilerimizi ulaştırmada sizlerin gayreti, emeği, fedakârlığı ve örnek olması çok önemlidir. Sizlerin mesleki bilgi, birikim, tecrübe ve donanımınıza güveniyoruz. Uzman ekibimizle hazırladığımız bu çalışmayı, sizlere ulaştırarak yanınızda olduğumuzu hissettirmek, etkili ve zengin içerik örnekleriyle sizleri desteklemek istiyoruz.

Bu başlık altında aylık çalışma planınızı nasıl oluşturmanız gerektiği hakkında ipuçları bulacaksınız. Öğrenciyi tanımak, uygulama mekânının donanımı ve imkânları hakkında bilgi sahibi olmak işinizi kolaylaştıracaktır.

Aylık Çalışma Planı Oluşturma

- Kılavuz içeriğinde haftalık olarak ayrılmış eylemleri inceleyerek öğrencilerinizde gördüğünüz ve öncelik verilmesi gerektiğini düşündüğünüz alanlarda hedefler belirleyiniz.
- Belirlediğiniz öğrenme çıktıları ile ilgili sizler için örnek olarak hazırlanmış etkinlikleri inceleyerek yapmayı planladığınız etkinlikleri Tablo 1 üzerinde işaretleyiniz.
- Tablo 2'de Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde bulunan etkinlikler; Saygı, Estetik, Mütevazılık, Adalet, Dürüstlük, Özgürlük, Sorumluluk, Temizlik, Sağlıklı Yaşam, Sabır, Sevgi, Dostluk, Merhamet, Vatanseverlik/Yardımseverlik, Çalışkanlık, Aile Bütünlüğü, Mahremiyet, Tasarruf ve Duyarlılık değerlerinin tümü için yapılabilir. Eğitici bulunduğu bölgenin ve görev yerinin şartlarını göz önünde bulundurarak Tablo 2'den de seçim yapılabilir.
- Eğitici ihtiyaç duyması halinde kılavuz içeriğinde bulunan etkinliklerin haftalar arasında yerlerini değiştirerek kaydırma yapılabilir.
- Eğitici Tablo 2'de karar verdiği etkinlikleri birleştirerek aylık çalışma planını oluşturur.
- Çalışma planına aldığı etkinlikleri ÇEDES uygulama mekânlarından hangisinde rahatlıkla gerçekleştirebileceğine karar verir.
- Oluşturduğu aylık çalışma planını paydaş kurum görevlileriyle de paylaşarak desteklerini alır. Yapılabilecek ortak çalışmalar konusunda istişare edilerek gerekli planlamalar yapılır.
- Çalışma planını ve uygulamaya karar verdiği etkinlikleri, veli mektubu ile birlikte her ayın başında velilere göndererek o ay yapılacak etkinlikler hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlar. Kılavuzda yer verilen, öğrencilerin aileleriyle yapabilecekleri veli etkinlik örneklerini de her ayın başında velilerle paylaşır. Ayrıca kılavuz sonunda bulunan veli dijital içerik örneklerinin linklerini mümkünse her haftaya en az bir tane gelecek şekilde velilerle paylaşır. Böylece veliler öğrenme sürecine dâhil edilir. Aile katılımlı etkinlikler velilere ulaştırılırken aile bireylerinin (vefat, anne-baba ayrı, engellilik vb.) özel durumları mutlaka dikkate alınmalıdır.
- Eğiticiye, öğrencileri uygulama mekânına götürmeden önce veya yolculuk sırasında; aylık tema ile ilgili motive edecek, düşündürülecek, bilgilendirecek, farkındalıklarını arttırarak kalıcı davranış değişikliğine yönelmelerini sağlayacak kısa bir konuşma yapması tavsiye edilir.
- Okul dışında yapılacak etkinlikler için proje kapsamında alınan genel veli izin belgeleri haricinde etkinliğe özel veli izin belgeleri alınması önemli görülmektedir.

TABLO-1

Ay	Hafta	Tema	Öğrenme Alanı	Ekim Ayı Konu ve Kazanımlar	Kılavuzdaki Etkinlikler	Seçilen Etkinlik
EKİM	MÜTEVAZILIK SAYGI ESTETİK	1	MÜTEVAZILIK	Kendini Tanımak		
				Zayıf ve güçlü yönlerinin farkında olur.		
				Hatalarının sonuçlarını değerlendirerek hatalarını düzeltme yollarını arar.		
				Gösteriş ve Övünmekten Kaçınmak		
				Sahip olduklarını üstünlük aracı olarak kullanmaz.		
				Fiziksel özelliklerinin övünç kaynağı olmaması gerektiğini bilir.		
				Karşılaştığı insanlara güler yüzle selam verir.		
				İnsan İlişkilerinde Yapıcı Olmak		
				Bencil davranışlardan kaçınır.		
				Çevresindekilerin başarılarını, olumlu ve güzel yanlarını takdir eder.		
				İnsanlara karşı sabır, nezaket ve anlayış gösterir.		
				Sosyal ilişkilerinde ön yargılı davranmaz.		
		Çevresindeki insanlarla iletişim kurarken güzel ve zarif sözler kullanmaya çabalar.				
		Günlük yaşantısında duygu ve düşüncelerini nezaketle ifade eder.				
		Olaylar ve durumlar karşısında farklı bakış açıları olabileceğini kabul eder.				
		2	SAYGI	Nezakatli Olmak		
Söz hakkı vermek, söz kesmemek, etkin dinlemek gibi etkili iletişim becerilerini kullanır.						
Hata yaptığında özür dilemenin bir erdem olduğunu bilir.						
Gerektiğinde teşekkür ve takdir etmenin önemini bilir.						
Anne - babasına ve büyüklere karşı saygılı olur.						
Sosyal hayatında görgü kurallarına uygun davranır.						
Saygıyı hayatının her alanına taşımaya istekli olur.						
Kendine Saygı Duymak						
Kendisinin de her insan gibi değerli olduğunu fark eder.						
Kişisel özelliklerini tanıyarak öz saygısını geliştirir.						
Söz, tutum ve davranışlarında saygılı olmaya özen gösterir.						
Hangi davranışların saygı, nezaket ve zarafet içerdiğini ayırt eder.						
3	SAYGI	Söz, davranış ve tutumlarıyla akranlarına örnek olur.				
		Çevresine, Millî ve Manevi Değerlerine Saygı Duymak				
		Büyüklerine karşı nasıl davranması gerektiğini bilir.				
		Evin ortak kullanım alanlarında aile fertlerine saygı gösterir.				
		Çevresine ve doğal çevreye neden saygılı olması gerektiğini açıklar.				
		Doğayı ve canlıları korur.				
		Millî ve manevi değerlere duyarlı davranır.				
		Gerçek hayatta olduğu gibi sanal âlemde de saygılı olması gerektiğinin farkında olur.				
		Misafirlik ve sofrada uygun davranışlar gerçekleştirir.				
		4	ESTETİK	Duyusal Derinliği Anlamak		
				Estetiğin sanat ve doğada önemli bir yere sahip olduğunu fark eder.		
				Sanat eserlerini inceleyerek sanatçıyla ilgili çıkarımlarda bulunur.		
Estetik açıdan nitelikli tasarımları ve çevresel güzellikleri takdir eder.						
Üretkenliği ve Ruhsal Gelişimi Desteklemek						
Sanat eserleriyle donatılmış bir çevrenin insanın gelişimine ve olgunlaşmasına katkı sağlayacağını fark eder.						
Sanatsal ve Görsel Zevkleri Hayatın Bir Parçası Haline Getirmek						
Çevresindeki estetik unsurların korunmasında aktif görev alır.						
Veli Etkinlikleri	Veli Etkinlikleri			Veli Etkinliği		
				Veli Dijital İçerik		

TABLO-2

GENEL ETKİNLİK HAVUZU			
Tablodaki etkinlikler; Saygı, Estetik, Mütevazılık, Adalet, Dürüstlük, Özgürlük, Sorumluluk, Temizlik, Sağlıklı Yaşam, Sabır Sevgi, Dostluk, Merhamet Vatandaşlık/Yardımcılık, Çalışkanlık Aile Bütünlüğü, Mahremiyet, Tasarruf ve Duyarlılık değerlerinin tümü için yapılabilir. Aşağıdaki etkinlik havuzundan uyguladığınız etkinlikleri tabloya (X) ile işaretleyiniz. Etkinliği hangi değer veya değerler için uyguladığınızı yazınız.			
S. No	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME	
DOĞA VE ÇEVRE		X	Değerler
1	"Doğa ve Çevre Bilinci Faaliyetleri"		
2	Çevre ve değerler temalı Teknofest ve TÜBİTAK projeleri		
3	"Sıfır Atık -Atıkların Dönüşümü" kampanyaları		
4	"Okulumu-Mahalleme Yeşille Buluşturuyorum-Fidan Dikiyorum Etkinliği"		
SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER			
5	Ayın temasına uygun sinema günleri		
6	Okul duvarına grafiti çalışması		
7	Okulum temiz etkinlikleri		
8	Değerler Gazetesi (Öğrencilerin yaptıkları iyi davranışların basılı veya dijital haberleştirilmesi)		
9	Okulun en duyarlı öğrencisi- sınıfı etkinlikleri		
10	Münazara, söyleşi ve paneller		
11	Değerler koridoru – sorumluluk caddesi – saygı sokağı, vb. eğitim ortamlarının oluşturulması		
12	Ayın değeri faaliyetleri ile ilgili e-book veya sanal sergi oluşturma		
13	Değerlerle ilgili kavram haritaları oluşturma		
14	Kitap okuma ve tahlil yapma çalışması		
15	Tarihî şahsiyetlerin değerle ilişkilendirilmesi		
16	Şiirler üzerinden değer öğretimi		
17	Peygamberimizin hayatından değerlerimizle ilgili örnekler		
18	Masal, kukla hazırlama ve temaya uygun içerikle drama oyunları		
19	Web2 araçları ile hazırlanmış dijital sergiler, videolar ve oyunlar		
20	Ayın temasına uygun materyal tasarlama(rozet, kitap ayracı vb.)		
21	Akrostiş hazırlama, hikâye-deneme yazma		
22	Hacivat-Karagöz etkinlikleri		
23	Boyama, pixel kodlama ve görsel sanat etkinlikleri.		
24	Ayet, hadis, özlü sözler ile üretilen yazılı ve görsel içerikler		
25	Geleneksel sanatlar		
26	Mahya yazıları, mâni yarışmaları, Ramazan sokağı gibi Ramazan etkinlikleri		
27	Yerli malın teşvik edilmesi		
28	Kardeş okulları ziyaret etme ve hediyeleşme		
29	Pansiyonda kalan öğrenciler için akşam etkinlikleri		
30	Dünyada yaşanan olağan üstü durumlarda (doğal afetler, savaş vb.) yardım faaliyetleri		
31	Dinî günlerde kolonya, şeker ikramı		
YARIŞMA VE EĞİTİMLER			
32	İletişim becerileri, bilinçli internet kullanma, medya okuryazarlığı, siber zorbalık, işaret dili vb. eğitimleri		
33	Farkındalık eğitimleri (itfaiye, AFAD, Kızılay, 112, telsizcilik vb.)		
34	Sanat atölyesi (ebru, hat, naht...vb.)		
35	Gençlik merkezi halk eğitim kursu faaliyetleri (salon sporları, okçuluk vb., sanat tasarım atölyeleri, zeka oyunları, hitabet ve liderlik becerileri, resim ve mutfak atölyeleri)		
36	Resim, şiir, hikâye, fotoğraf, afiş, slogan, kısa film yarışmaları		
KAMP VE SPORİF FAALİYETLER			
37	Sportif turnuvalar		
38	Anne-baba ve çocuk kampları		

39	Dede torun buluşmaları		
40	Değerler kulübü İzcilik çalışmaları		
41	Bisiklet turu (Her bir öğrencinin bisikletinin üzerine ayın değeri ile ilgili ayet, hadis, atasözü, deyim yazılabilir.)		
42	Doğa yürüyüşü, piknikler		
43	Spor ve zekâ oyunları turnuvaları		
44	Paydaş kurumlarla günübirlik/yatılı kamp etkinlikleri		
45	Geleneksel çocuk oyunları, halk oyunları		
46	Takım oyunu örneklerinin Web 2.0 araç eğitimi		
47	Uçurtma şenliği		
48	Oryantring		
49	Okul ve sokak röportajları		
50	Yılsonu şenlikleri		
GEZİ VE ZİYARETLER			
51	Millî, manevi ve kültürel mekânların ziyaret edilmesi		
52	Şehrime geziyorum, değerlerimi yaşıyorum etkinliği		
53	Gazilere ve şehit ailelerine yönelik ziyaretler ve mektup çalışması		
54	Yaşlı ve huzur evi ziyaretleri		
55	Hastane ziyaretleri		
56	Sağlık sorunları nedeniyle evde eğitim alan öğrencilere ziyaret		
57	Taziyeler		
58	Köy ziyaretleri		
59	Hayvan barınağı ziyareti		
60	Çocuk hastaların ziyareti		
61	Hastane okullarındaki öğrencilerle mektup arkadaşlığı		
62	Unutulmaya yüz tutmuş mesleklere devam ettirmeye çalışanların ziyaret edilmesi		
63	Tabiat okulu (tabiatla buluşmalar, birlikte iş yapabilme yeteneği kazanma vb.)		
64	Mahalleme tanıyorum, çevreme duyarlıyım temalı mahalle ziyaretleri		
VELİ ETKİNLİKLERİ			
65	Veli, öğrenci ve paydaş kurumlarla ile ortak, kahvaltı, piknik, iftar programları vb.		

EKİM AYI EĞİTİCİ BİREYSEL UYGULAMA PLANI			Uygulanma Durumu	
	Kılavuzdan Seçilen Etkinlikler	Genel Havuzdan Seçilen Etkinlikler	Evet	Hayır
1.Hafta				
2.Hafta				
3.Hafta				
4.Hafta				

KILAVUZ İÇERİK REHBERİ

Etkinlik Havuzu

Bu bölümde öğrencilerin öğrenirken eğlenebileceği oyun içerikli etkinliklere yer verilmiştir. Eğitici uygun gördüğü etkinlikleri seçerek çalışma planına alabilir.

Hikâye/Deneme

Bu bölümde ayın temasını destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeylerinde kullanılacak örnek hikâyelere yer verilmiştir. Eğitici uygun gördüğü hikâyeyi seçerek çalışma planına alabilir.

Görsel Yorumlama

Bu bölümde ayın temasını destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeylerinde kullanılacak örnek görsellere yer verilmiştir. Eğitici uygun gördüğü takdirde öğrenme çıktılarını sağlayabilmek amacıyla görsel içerikleri aylık çalışma planına alabilir.

Dijital İçerik

Bu bölümde ayın temasını destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeylerinde kullanılacak örnek dijital içeriklere yer verilmiştir. Eğitici uygun gördüğü dijital içeriği seçerek çalışma planına alabilir.

Mesajını Güçlendir

Bu bölümde ayın temasını destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeylerinde kullanılacak ayet, hadis, özlü söz ve Esmâ-ül Hüsna'ya yer verilmiştir. Planladığınız etkinliği yaparken konu ve kazanımla ilişkilendirilebilecek örnek ayeti kerimelerden, hadisi şeriflerden, özlü sözlerden faydalanabilirsiniz. Esmâ-ül Hüsna örneği ile öğrencilerin Allah (cc)'ın isimlerini kendi hayatlarına nasıl yansıtabilecekleri hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayabilirsiniz.

Veli Etkinliği

Bu bölümde velileri de sürece dâhil ederek öğrencilerde istendik yönde davranış değişikliği oluşturmak amaçlanmıştır. Veli etkinlikleri hem aile içerisinde yapılabilecek etkinlikleri hem de tüm velilerin bir araya gelerek yapabilecekleri etkinlikleri içerir. Proje uygulamalarında velilerin aktif rol alması önemsenmektedir.

Veli Mektubu

Bu bölümde ayın teması ve yapılacak etkinlikler ile ilgili velilerin bilgilendirilmesi ve nasıl destek verebilecekleri ile ilgili bilgilendirmeler yapılır. Eğitici her ayın başında aylık çalışma planına aldığı etkinlikleri de içerecek şekilde veli mektubunu velilerine ulaştırmalıdır.

ETKİNLİK HAVUZU-MÜTEVAZILIK

1. Etkinlik

Etkinlik : Şehir ve Kültür Gezisi

Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

Değerli Eğitimci

Bu ay, değerler kulübünde, sizleri şehirde kültür gezisi yapmaya davet ediyoruz. Amaç, insan, şehir, kültür ve medeniyet arasındaki ilişkiyi keşfetmek; yaşadığımız şehri daha iyi tanımak, şehrin tarihini öğrenmek ve kültürel mirasını öğrencilerimizle buluşturmadır. Bu şekilde öğrenciler millî ve manevî değerlerimizi, yaşayarak öğrenecek ve gelecek nesillere aktarmanın gururunu yaşayacaklardır.

Yapılacak gezilerde, müzeler, tarihî yapılar, camiler, kaleler, şehitlikler, kütüphaneler, bilim merkezleri ve üniversiteler ziyaret edilebilir. Geziler sırasında, şehirdeki bilim, kültür, sanayi ve teknoloji alanındaki gelişmeler yakından incelenebilir. Bu sayede öğrenciler, şehrinin büyüme ve gelişme süreçlerini anlayarak, gerçekleştirilecek projelerde nasıl rol alabileceklerini düşüneceklerdir.

Yapılan gezilerde dikkat edilecek hususlar:

- Öğrencilere bir gezi defteri tutabilecekleri söylenir.
- Öğrencilerden gezdikleri şehirle ilgili, bir şehir kültür haritası oluşturmaları, tarihî eserlerin görseleli yansıtan maketler yapmaları veya yeni projeler için fikir geliştirmeleri istenir.
- Tarihî ve kültürel mekân ziyareti sonrası öğrenciler, gördükleri eserler hakkında bir panel düzenleyebilirler.
- Gezideki tarihî ve kültürel mekânlara özgü fotoğraf ve videolar kullanılarak kısa bir film veya belgesel hazırlanabilir. Bu eserler, öğreticinin kontrolünden geçtikten sonra okulun sosyal medya hesaplarında paylaşılabilir.
- **Fotoğraflarda kişi ve kişiler yer alıyorsa KVKK dikkate alınacaktır.**
- **Etkinlikler, gerekli izinler alınarak gerçekleştirilecektir.**

2. Etkinlik

Etkinlik : Kendimi Tanıyorum, Farklılıklarımı Seviyorum

Hedef Kitle : Temel Eğitim

- Her öğrenciden bir ayna temin etmesi istenir ve her bir öğrenciye bir kâğıt verilir.
- Aynaya bakarak kendilerini inceleyen öğrenciler, fiziksel özelliklerinin yanı sıra karakterlerini de düşünmeye başlar.
- Aynada gördükleri fiziksel özelliklerini ve görünmeyen kişisel özelliklerini kâğıda yazarlar.
- Öğrenciler kendilerine ait özellikleri içeren bir hikâye oluşturur.
- Hikâyenin ana karakteri, her öğrencinin kendisi olmalıdır. (Örneğin, bir öğrenci kendini yardımsever olarak tanımlıyorsa, bu yönünün okulda veya sosyal yaşamında nasıl bir etki gösterdiğini hikâyesinde anlatır.)

Bu etkinlik, öğrencilerin kendilerini ve birbirlerini tanıma fırsatı sunar.

3. Etkinlik

Etkinlik : Kahramanım Kim?

Hedef Kitle : Temel Eğitim

- Öğrenciler ilk aşamada, eğitimciler, sağlık çalışanları, bilim insanları ya da arama kurtarma gönüllüleri gibi toplumun farklı alanlarında önemli roller üstlenen kişiler hakkında araştırma yapar.
- Öğrenciler, bu kişilerin topluma nasıl katkıda bulunduğunu ve onların çalışmalarının toplum üzerindeki etkilerini anlamaya çalışır. Her öğrenci, araştırdığı kişilerin meslekleri, kişisel hikâyeleri ve toplumla olan etkileşimlerini inceleyerek bilgiler toplar.
- Öğrenciler araştırma yaptıkları kişinin hayatları ve çalışmalarını anlatan bir kısa film çeker veya poster çalışması yaparlar.
- Yaptıkları çalışmalarını kulüp arkadaşlarıyla paylaşırlar.

Etkinlik, öğrencilerin toplum ve insanlık yararına çalışmalar yapan kişilerin katkılarını fark etmelerini ve toplumsal sorumluluk bilinci kazanmalarını amaçlar.

4. Etkinlik

Etkinlik : Değerlerimizle Kelime Oyunu

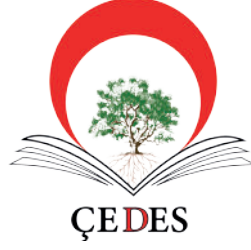
Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

- Eğitici yanda verilen yirmi değer için oluşturulmuş kelime kartlarının çıktısını alarak ön hazırlık yapar. Eğitici boş olarak bırakılan kartları kullanarak yeni kelime kartları oluşturabilir.
- Eğitici oyunla ilgili ön bilgilendirme yaparak öğrencileri iki gruba ayırır.
- Öğrenciler iki gruba ayrılır. (Örnek: A grubu, B grubu)
- Her gruptan sırası gelen öğrenci bir kelime kartı seçer.
- A grubundan bir öğrenci kelimeyi anlatırken B grubundan kelimeyi anlatan yarışmacıyı kontrol eden bir öğrenci seçilir.
- B grubundan bir öğrenci kelimeyi anlatırken A grubundan kelimeyi anlatan yarışmacıyı kontrol eden bir öğrenci seçilir.
- Kontrol eden öğrenciler, kelimeyi anlatan öğrencinin söylenmemesi gereken kelimeleri kullanıp kullanmadığına dikkat eder ve süreyi takip eder.
- Kelimeyi anlatmak için seçilen öğrenci, söylenmemesi gereken kelimeleri kullanmadan, verilen süre içinde verilen kelimeyi kendi grup arkadaşlarına anlatmaya çalışır.
- Anlatıcı öğrencinin 1 (bir) dakika süresi vardır.
- Pas hakkı bir defa kullanılabilir.
- Anlatılması istenen kavram en üstte kalın puntıyla yazılmıştır.
- Alta eklenen kelimeler anlatım yapılırken kullanılmaz.
- Bu kelimeler kullanılırsa süreye bakılmaksızın diğer grup oyuna devam eder.
- Bulunan her kelime +1 puan olarak anlatan gruba eklenir.
- İpucu veren olursa, ipucu veren öğrencinin bulunduğu gruba -1 puan verilir.
- Kurallardan herhangi birine uymayan (gürültü, konuşma veya dikkat dağıtmaya yönelik hareket vb.) öğrencinin ya da öğrencilerin bulunduğu gruba -1 puan verilir.
- Her grup eşit sayıda oyun oynadıktan sonra puanlar toplanır. En çok puanı alan grup kazanır.

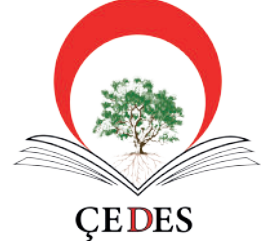
*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

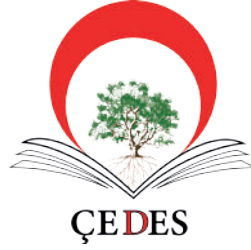
*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

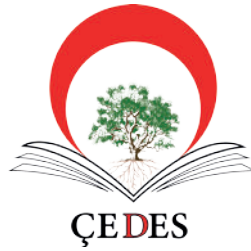
*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

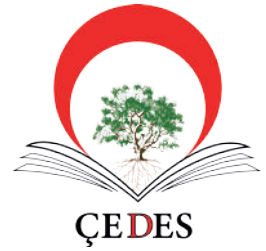
*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

DEĞERLERİMİZLE KELİME OYUNU

ADALET

HAK
HAKSIZLIK
KANUN
SUÇ
HAKİM
AVUKAT

ESTETİK

GÜZEL
ÇİRKİN
DOĞA
SANAT
BEĞENMEK
GÖRÜNÜŞ

SAĞLIKLI YAŞAM

SPOR
BEDEN
BESLENME
HASTALIK
YÜRÜYÜŞ
ZARARLI

DOSTLUK

ARKADAŞ
ZOR
SIR
YAKIN
KARDEŞ
BİZ

TEMİZLİK

ÇEVRE
KİR
ODA
SINIF
ÇÖP
KALP

SABIR

ACELE
HIZ
VAKİT
HEYECAN
BEKLEMEK
ERMEK

SEVGİ

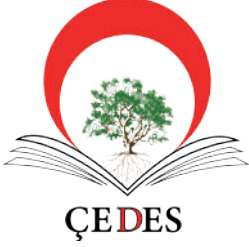
DUYGU
KALP
İNSAN
HAYVAN
HİS
NEFRET

DÜRÜSTLÜK

YALAN
DOĞRU
TUZAK
ALDATMAK
İNSAN
ALİŞVERİŞ

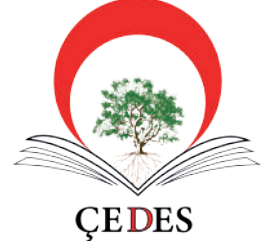
*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

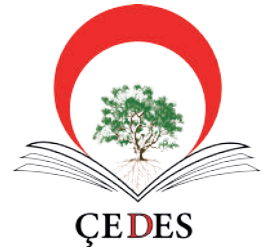
*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

ÖZGÜRLÜK

ESİR
BAĞIMSIZLIK
HÜRİYET
SEÇMEK
KARAR
HAK

AİLE BÜTÜNLÜĞÜ

ANNE
BABA
KARDEŞ
İLETİŞİM
BİRLİK
BERABERLİK

MAHREMİYET

ÖZEL
SOSYAL MEDYA
GİZLİ
ARAŞTIRMAK
BAŞKASI
HAYAT

TASARRUF

HARCAMAK
SAVURGAN
İSRAF
GEREKSİZ
BOŞ
FAZLA

DUYARLILIK

HASSASİYET
UMURSAMAK
İLGİ
EMPATİ
FEDAKAR
KİŞİ

MERHAMET

ŞEFKAT
KIYAMAMAK
ACIMAK
KÜÇÜK
YARDIM
İYİLİK

VATANSEVERLİK

KURTARMAK
VATAN
BAYRAK
İSTİKLAL MARŞI
GÖREV
TÜRKİYE

YARDIMSEVERLİK

İHTİYAÇ
İYİLİK
İNSAN
HAYVAN
ZORLUK
VERMEK

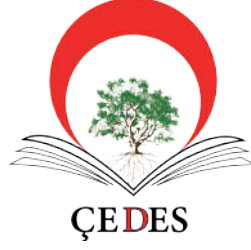
ÇALIŞKANLIK

TEMBEL
BAŞARI
ÖĞRENCİ
SINAV
İŞ
GÖREV

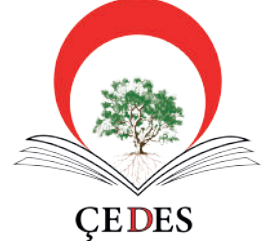
*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

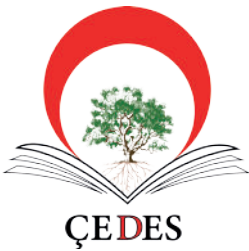
*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

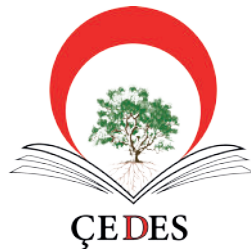
*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

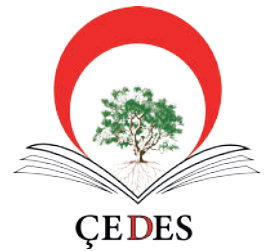
*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

SORUMLULUK

GÖREV
KURAL
ÜSTLENMEK
SONUÇ
VERMEK
HESAP

SAYGI

SEVGİ
BÜYÜK
KÜÇÜK
BAYRAK
ANNE
BABA

MÜTEVAZILIK

ALÇAKGÖNÜLLÜ
ÜSTÜN
KİBİR
KÜÇÜMSEMEK
BÜYÜKLENMEK
AŞAĞILAMAK

5. Etkinlik

Etkinlik : Tevazu Bahçesi

Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

- Eğitici tevazu kavramını öğrencilere açıklar.
- Alçakgönüllülük, sadelik, kanaatkârlık gibi kelimelerin anlamlarını ve günlük hayatta nasıl kullanılabileceklerini sorar. Öğrencilerden bu kelimelerle ilgili kendi düşüncelerini paylaşmalarını ister. Eğitici rehberliğinde, bu erdemlerin insan ilişkilerinde, kişisel gelişimde ve toplumsal hayattaki yansımaları üzerine konuşmalar yapılır.
- Öğrencilere mütevazılık ve tevazu ile ilişkili kelimeler listesi sunulur:
 - Alçakgönüllülük
 - Sadelik
 - Kanaatkârlık
 - Hoşgörülü olmak
 - Cana yakınlık
 - İncelik
 - Samimiyet
- Öğrencilerden seçtikleri kelimeyi kullanarak bir akrostiş oluşturmaları istenir. Bu akrostişlerde, kelimenin her harfi ile başlayan birer cümle yazılır. Böylece, kelimenin sadece sözlük anlamı değil, öğrencinin kendi iç dünyasında nasıl bir yer edindiği ortaya çıkar.
- Akrostişlerini paylaşmak isteyen öğrenciler, yazdıkları şiir üzerine kısa bir konuşma yaparlar. Seçilen kelimenin hayatımızdaki önemi üzerinde durulur.

Bu etkinlikte öğrenciler, alçakgönüllülüğün zarafetle hayata nasıl yansıtılabileceğini kavrarlar.

Akrostiş Örneği

Merhametli ol, herkese ve her şeye de şefkatli.

Üzme kimseyi, saygı dolu bir dille konuş.

Tutumlu ol, sade yaşam ruhunu özgürleştirir.

Eli açık ol, başkalarının iyiliği için de çaba göster.

Varlığını önemse ama kendini kimseden üstün görme.

Alçakgönüllü ol, çünkü büyüklük tevazuda saklıdır.

Zarafetle yürüdüğün yolda, kibri arkanda bırak.

Isıt gönülleri dünyanda huzur bul.

Lüks yerine anlam, gösteriş yerine içtenlik ara.

Işık saç çevrene, yüreğinde merhamete yer aç.

Kalplere dokun, sevgiyle hayatı yaşa.

6. Etkinlik

Etkinlik : Kelimelerin Ahengi

Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

- Eğitici, öğrencilerin tablodaki her gruptan uygun birer öge alarak altı anlamlı cümle kurmalarını ister.

1.Grup	2.Grup	3.Grup	4.Grup
İnsanlara karşı Meyveli Kibirlemek Tevazu Kendini beğenmişlikten Tevazunun	ağacın dalları insanı ve böbürlenmekten alçakgönüllü olmak Allah'ın eş anlamlısı	Allah katında uzak durmak yere sevmediği takdir edilen mütevazılık	yakın olur davranışlardandır yüceltir tevazudur erdemlerdendir ve alçakgönüllülüktür
1.Cümle:			
2.Cümle:			
3.Cümle:			
4.Cümle:			
5.Cümle:			
6.Cümle:			

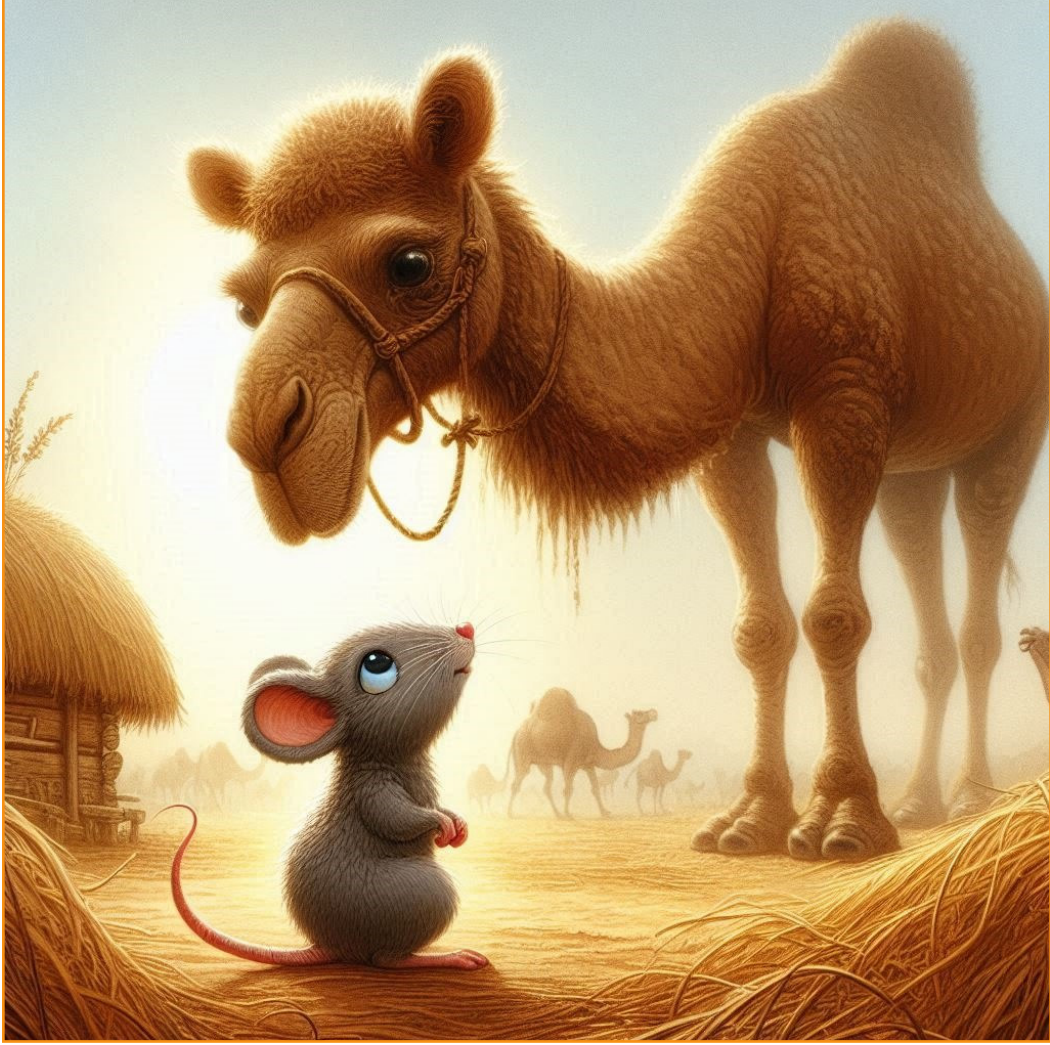
Öğrencinin yazması beklenen cümleler:

- İnsanlara karşı alçakgönüllü olmak takdir edilen erdemlerdendir.
- Meyveli ağacın dalları yere yakın olur.
- Kibirlemek Allah'ın sevmediği davranışlardandır.
- Tevazu insanı Allah katında yüceltir.
- Tevazunun eş anlamlısı mütevazılık ve alçakgönüllülüktür.
- Kendini beğenmişlikten ve böbürlenmekten uzak durmak tevazudur.

7. Etkinlik

Hikâye Adı : Gururlu Fare

Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

Küçük bir fare kırdaki gezintiyeye çıkmıştı. Otlamakta olan bir deveye rastladı. Deve upuzun boyu ve kocaman hörgücüyle farenin gözüne pek bir büyük göründü. Yavaşça yanına yaklaştı. Devenin boynundan sarkan yuları görünce şaşırıldı. "Demek bu koskoca deve birilerinin çekiştirilmesiyle yürüyor." diye düşündü. Hemen cesarete gelerek devenin yularından tuttuğu gibi onu çekiştirmeye başladı.

Deve, otlamayı bırakıp farenin peşi sıra yürüdü. Aslında gitmek istemese onunla gitmezdi. Koca devenin küçük bir fareye güç yetirmesi kolay şeydi. Ama o yumuşak huylu bir deveydi. Kendisinden küçükleri de severdi. Böyle bir süre gittiler.

Küçük fare bu gezi sırasında keyiften dört köşe olmuştu. Öyle ki gelene geçene laf yetiştiriyordu.

Küçük bir fare kırdaki gezintiye çıkmıştı. Otlamakta olan bir deveye rastladı. Deve upuzun boyu ve kocaman hörgücüyle farenin gözüne pek bir büyük göründü. Yavaşça yanına yaklaştı. Devenin boynundan sarkan yuları görünce şaşırıldı. “Demek bu koskoca deve birilerinin çektiğiyle yürüyor.” diye düşündü. Hemen cesarete gelerek devenin yularından tuttuğu gibi onu çekirtmeye başladı.

Deve, otlamayı bırakıp farenin peşi sıra yürüdü. Aslında gitmek istemese onunla gitmezdi. Koca devenin küçük bir fareye güç yetirmesi kolay şeydi. Ama o yumuşak huylu bir deveydi. Kendisinden küçükleri de severdi. Böyle bir süre gittiler.

Küçük fare bu gezi sırasında keyiften dört köşe olmuştu. Öyle ki gelene geçene laf yetiştiriyordu.

– Heyy! Bana bakın, diyordu. Küçücük boyumla benden kat kat büyük bir devenin önünden yürüyorum. Demek ki akıllı olmak için büyük olmaya gerek yokmuş. Ben harika bir fareyim.

Böyle epey yürüdüler. Derken bir su kenarına geldiler. Güldür güldür akan suyu görünce farenin gözleri korkuyla büyüdü.

– Ayy! Ne derin su, şimdi buradan nasıl geçeceğiz, diye bağırdı.

Deve hemen ayağını suya sokup baktı. Su ancak dizine geliyordu.

– Korkacak ne var ki, dedi. Su dize kadar geliyor. Geçip gideriz.

Fare korkulu sesiyle:

– Senin dizine kadar gelen su, benim boyumu çoktan aşar. Beni sırtına al da suyu birlikte geçelim, diyerek sızlandı.

Deve, gülümseyerek:

– Az önce küçücük boyunla benim önümden yürüdüğün için böbürleniyordun, dedi. Hani büyük olmak önemsiz bir şeydi.

Fare, utanarak başını önüne eğdi:

– Haklısın, ben küçük bir fareyim. Ama haddimi bilmeyerek senin gibi bir büyüğüme saygısızlık ettim. Senden özür diliyorum. Şimdi lütfen beni karşıya geçirir misin?

– Hadi öyleyse, dedi deve. Atla hörgücüme.

Birlikte karşıya geçtiler. O günden sonra fare; büyüğünü büyük, küçüğünü küçük bildi. Ne zaman deveyi görse saygıda kusur etmedi. Deve de bu küçük fareciği koruyup gözetti. Dostlukları da böyle sürüp gitti.

Mesnevi, Cilt: II, Beyit: 3472-3489

SORULAR

1. Küçük fare devenin yularını neden çekti?
2. Devenin davranışları ile ilgili ne düşünüyorsunuz?
3. Devenin yerinde olsaydınız fareye yardım eder miydiniz?

8. Etkinlik

Deneme Adı : Kibrin Sonu

Hedef Kitle : Ortaöğretim

Yaratılan her insan özeldir ve bir o kadar da değerlidir. Sadece insan değil bütün yaratılmışlar çok değerlidir. Çünkü hiçbirimiz ve hiçbir şey boş yere yaratılmamıştır. Bunun içindir ki hiçbir yaratılmışın diğerinden kendini üstün görme yetkisi yoktur. Her birimizin farklı ve özel yetenekleri vardır. Bu farklı özelliklerimiz bir dayanışma ve yardımlaşma vesilesi olmalıdır.

Kibir dediğimiz özellik kendini başkalarından üstün görüp diğerlerini küçük görme halidir.

“Kibir ve inat, bir kişinin kendini önce mükemmel görmesini sonra da sonunu oluşturur.”

(Tolstoy)

Kibirli davrandığımız bir konu hakkında daha sonradan pişmanlık duyma olasılığımız çok yüksektir. Şimdi anlatacağım hikâyeye kibrin muhtaçlık ve pişmanlık olduğunu bize apaçık bir şekilde gösteriyor.

Sıcak bir yaz günüydü. Her yer çiçeklerle dolu ve hava mis gibi kokuyordu. Çiçek tarlasının üzerinde arı vız vız diyerek neşeli neşeli uçuyordu. Havada o kadar güzel süzülüyordu ki papatya onu hayranlıkla izledi. Uçmaktan yorulan arı, papatyanın yanındaki ağaç dalına kondu. Papatya arı ile konuşmak istedi ve seslendi:

– Arı kardeş ne kadar güzel uçuyorsun. Oysa benim kanatlarım yok ve ben, senin gibi dünyadaki güzellikleri göremiyorum. Sadece etrafımdaki çiçekleri görüyorum. Bir gün beni de alıp gezdirebilir misin? Dedi.

Arı papatyaya kibirli gözlerle baktı:

– Ben seni nasıl taşıyayım. Seni asla alıp taşıyamam. Çabucak yorulurum. Hem ne yapacaksın dünyadaki güzellikleri diyerek papatyayı götürmek istemedi ve uçarak gözden kayboldu. Bu duruma oldukça üzülen papatya, günlerce ağladı. Kendisine kibirli davranan arı onu çok üzümüştü. Aslında papatyayı alıp gezdirebilirdi. Fakat o, kibirli davranarak onu küçümsemeyi tercih etti.

Aradan aylar geçti ve havalar yavaş yavaş soğudu. Ağaçlar yaprak döküyor ve çiçekler soluyordu. Fakat papatya halen yapraklarını dökmemişti. O gün havada arıyı uçarken gördü papatya. Onun bal yapmak için çiçek aradığını fark etti. Kendisi oradaki solmadan kalan tek çiçektir. Arı da papatyanın üzerine konmak istedi ama papatya arının üzerine konmasına izin vermedi. Bu duruma oldukça şaşırarak arı, papatyaya seslendi:

– Neden üzerine konmama izin vermiyorsun? Benim bal yapmam gerek! Dedi. Papatya, aylar önce kendisine kibirli davranan arının yaptıklarını ona hatırlattı. Durumu hatırlayan arı kendine çok kızdı ve papatyadan özür diledi. Kendi kibri yüzünden geri çevirdiği papatyaya, şimdi kendi muhtaç olmuştu. Arının yaptıklarını affeden papatya, arının bal yapmasına izin verdi. Bu duruma sevinen arı, papatyayı alarak dünyaya gezdirmek için havalanmaya başladı.”

Pişmanlık duyduğun bir konu hakkında özür dilemek erdemli olmayı gerektirir. Arının yaptığı davranış bunu bize göstermiştir. Eğer ki hayatında böyle bir durum ile karşılaşırsan sen de özür dileme erdemliliğini göstermeyi unutma!

(Düzenlenmiştir.)
Ey Yavrucuğum
Yasemin Şüheda

SORULAR

1. Yazara göre farklı özelliklere sahip olmamız bize ne kazandırır?
2. Hayatınızda kibirli davranıp, sonradan pişmanlık yaşadığınız bir olay oldu mu?
3. Bir hata yaptığımızda özür dilemek bizi nasıl hissettirmeli?

DİJİTAL İÇERİK

9. Etkinlik

<https://youtu.be/3C-B-1tMzB8?feature=shared>

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Hikâyelerle Çocuk Tiyatrosu 1.Bölüm- Kibir

Kaynak: Diyanet Çocuk-YouTube Kanalı

Hedef Kitle: Temel Eğitim

Süre: 13 dakika 40 saniye

Konu: Kibir

10. Etkinlik

https://www.YouTube.com/watch?v=_dAeUjaki3E&list=PLtApkPE49w-v8q29AsDVlxlNgh-4pIH&index=23

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Mesele 23. Bölüm-Kibir

Kaynak: Diyanet TV- YouTube Kanalı

Hedef Kitle: Ortaöğretim

Süre: 6 dakika 30 saniye

Konu: Kibir

11. Etkinlik

Ayet ve Hadisler

"Rahmân'ın kulları, yeryüzünde vakar ve tevazu ile yürüyen kimselerdir..."

Furkân Sûresi, 25/63

"Yeryüzünde böbürlenerek yürüme, çünkü sen ne yeri delebilir ve ne de boyca dağlara ulaşabilirsin."

İsrâ Sûresi, 17/37

"...Allah için tevazu gösteren kişiyi Allah ancak yüceltir."

Müslim, Birr, 69

"...Müslüman kardeşini küçük görmesi, kişiye kötülük olarak yeter..."

Müslim, Birr, 32

Özlü Sözler

"Tevazu ile gelsin, kimde erlik var ise.
Merdivenden iterler, yüksekten bakar ise.
Kim ki yüksekte gezer, ergeç yolundan azar
Dış yüzüne o sizar, içinde ne var ise"

Yunus Emre

Esma'ül Hüsna

EL-AZİZ (cc):

- Üstün, güçlü, kuvvetli
- Kendisine çokça ihtiyaç duyulan
- Şerefli, değerli

Allah'ın bana verdiği değer-
in farkında olurum.

Her işimi özenle yaparım.

Kendi saygılığımı koru-
duğum gibi başkalarının
onurunu ve saygılığını
korurum.

Kibirden uzak dururum,
kimseyi küçümsemem.

Yeteneklerimi kendimden
değil, Allah'tan bilirim.

12. Etkinlik

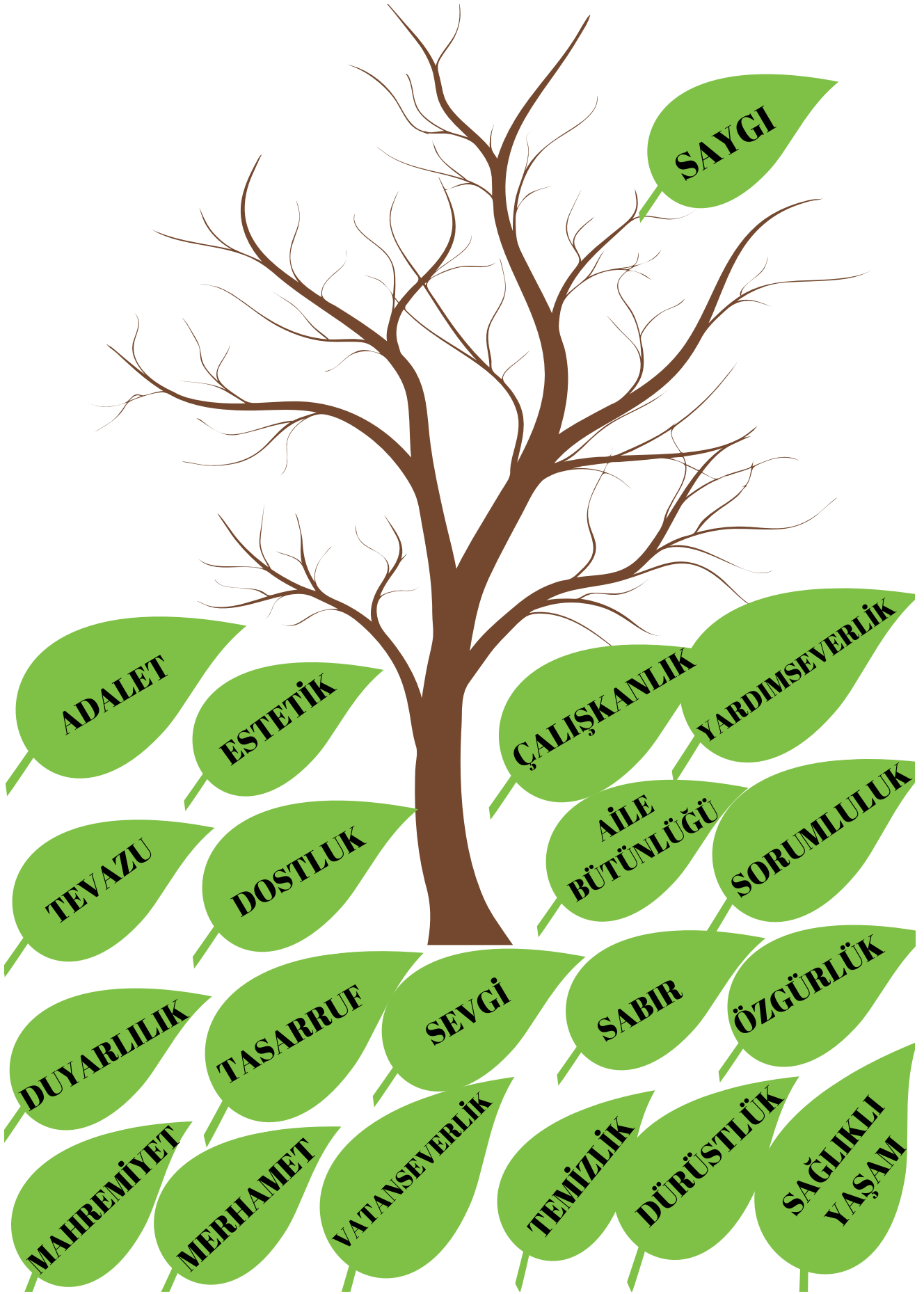
Etkinlik : Benim Ağacım

Hedef Kitle : Temel Eğitim

Etkinlikte her öğrenciye bir ağaç şablonu, yirmi değerimizin yazılı olduğu yaprak ve çiçek şablonu verilir. Bu ağaç, öğrencinin kişiliğini simgeler ve gövdesine "Benim Ağacım" yazılır.

- Öğretmen, öğrencilere yirmi değeri sıralar: adalet, aile bütünlüğü, çalışkanlık, dostluk, duyarlılık, dürüstlük, estetik, mahremiyet, merhamet, mütevazılık, özgürlük, sabır, sağlıklı yaşam, saygı, sevgi, sorumluluk, tasarruf, temizlik, vatanseverlik, yardımseverlik.
- Öğrenciler, kendilerinde var olduğunu düşündükleri değerlerin yazılı olduğu yaprakları ağaçlarına yapıştırırlar. Örneğin, "çalışkan", "saygılı", "yardımsever" gibi.
- Sonrasında, öğrenciler kendilerinde bulunmadığını düşündükleri değerlerin yazılı olduğu yaprakları, bu değeri taşıdığını düşündükleri arkadaşlarının ağaçlarına yaprak olarak yapıştırırlar.
- Yaprığı yapıştırırken arkadaşlarının bu özelliği nasıl gösterdiğini açıklarlar. Örneğin, "Senin 'yardımsever' olduğunu biliyorum çünkü geçen hafta bana çok yardımcı oldun, bu yaprak senin." şeklinde.
- Etkinliğin sonunda tüm yapraklar kullanılmış olmalıdır. En çok değer yaprağına sahip öğrenci tebrik edilir.

Bu etkinlik, öğrencilerin hem kendilerini hem de başkalarını daha yakından tanımalarına ve olumlu özellikleri saygı ile kabul etmelerine yardımcı olur.

13. Etkinlik

Etkinlik : Saygı Halkası

Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

- Eğitici, öğrencilerin halka olacak şekilde dizilmesini ister ve oyunu başlatacak öğrenciye bir top verir.
- Topu alan öğrenciden “Düşüncelerini önemsiyorum, büyüklerimize karşı saygılı olmalıyız, herkes saygıyı hak eder.” gibi takdir ve saygı ifadelerini içeren bir cümle kurması istenir.
- Cümleyi kuran öğrenci elindeki topu ismini söylediği arkadaşına atar.
- Topu tutan öğrenci olumlu bir cümle kurarak başka bir arkadaşına atar.
- Topu tutamayıp elinden düşüren öğrenci oyundan çıkar.
- İsmi söylenmeden konuşan öğrenci oyundan çıkar.

Bu etkinlikte öğrenciler etkili iletişim becerilerini geliştirmeye, dinleme alışkanlıklarını pekiştirmeye ve birbirlerine saygı göstermeye odaklanır. Bu süreç, öğrencilere iletişim sırasında söz sırası beklemenin ve başkalarını dinlemenin önemini öğretir.

14. Etkinlik

Etkinlik : Değerime Değer Kat

Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

- Etkinlik, eğitcinin ilk değer ifade eden kelimeyi söylemesiyle başlar.
- Eğitici etkinliğe başlayacak olan öğrenciye işaret eder. Öğrenciler oyuna sırayla devam eder. Örneğin eğitici “Ben saygılı bir insanım.” cümlesini söyler.
- Eğitcinin işaret ettiği öğrenci “Ben saygılı ve dürüst bir insanım.” diye devam eder.
- Sonraki öğrenci “Ben saygılı, dürüst ve bir insanım.” diyerek devam eder.
- Kendisine sıra gelen her bir öğrenci söylenen değerleri sırasıyla saydıktan sonra bir değer ekler ve oyun bu şekilde devam eder.
- Kendisine sıra geldiğinde önceki kişinin söylediği bütün değerleri sırasına uygun biçimde ifade edemeyen kişi elenir.

Bu etkinlik öğrencilerin hafızasını güçlendirmeye katkıda bulunmakla beraber değerler konusunda farkındalık oluşturur.

15. Etkinlik

Etkinlik : Tohumdan Fidana

Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

- Eğitici, öğrencilerden yedikleri meyvelerin çekirdeklerini çöpe atmamalarını, peçeteye sarmak suretiyle biriktirmelerini ister.
- Toprakla buluşturma işlemi öncesinde çiftçilikle uğraşan bir akrabadan veya tarım ve ziraat müdürlüklerinden, doğru zamanlama için bilgi alınabilir.
- Biriktirilen meyve çekirdekleri -uzmanlardan alınacak ipuçları doğrultusunda- toprakla buluşturulur.
- Meyve çekirdekleri okul, ev, cami, gençlik merkezleri gibi mekânların bahçelerine ya da uygun yer yoksa saksılara dikilir.
- Bu imkânlara sahip olmayanlara ise aileleri ile birlikte piknik, kamp alanlarına ya da ormanlık alanlara ekmeleri önerilir.

Etkinlik öğrencilerde doğaya saygı bilincini geliştirerek sürdürülebilirliğin önemi hakkında farkındalıklarının artmasını sağlar.

16. Etkinlik

Hikâye Adı : Büyüklerimi Seviyorum

Hedef Kitle : Temel Eğitim

Güzel bir gündü, İki kardeş birlikte yürüyüşe çıktılar. Abla bugün kendini öğretmen gibi hissediyordu.

– Büyüklerimizi saymalıyız, dedi, kaşlarını kaldırarak.

– Hadi sayalım, dedi kardeşi, gülücükler saçarak. Ardından, küçük parmaklarını tek tek göstererek saymaya başladı: Bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi... Tam o sırada ablası:

– Hayır! Öyle değil, diye atıldı.

Küçük kız şaşırıldı. Bu büyükler başka nasıl sayılırdı? Düşündü, düşündü... Çok geçmedi, yüzü bir anda güldü.

Anladım, dedi, şöyle: İki, dört, altı, sekiz...

– Hayır, dedi abla, yine bilemediniz!

– Ya nasıl sayacağım sen söyle, dedi çocuk.

Abla bu soru üzerine, bilmiş bilmiş başını salladı:

– Büyükler öyle, elma sayar gibi sayılmaz. Saymaktan değil, saygı duymaktan söz ediyoruz.

O sırada elinde poşetlerle, köşede mahallenin yaşlılarından Fatma Teyze beliriverdi. Abla, hemen koşup Fatma Teyze'nin elindeki poşetleri aldı. Güler yüzüyle evine kadar taşıdı. Fatma Teyze, gördüğü ilgiden çok memnun kalmıştı. Onlara birer elma ikram etti. Küçük çocuk, elmayı ısırarak “Mmm elma nefismiş!” diye düşündü.

Bu sırada abla, Mehmet Amca'nın karşıdan yorgun argın gelmekte olduğunu görünce, hemen yandaki bakkaldan bir sandalye istedi. Oturması için Mehmet Amca'yı buyur etti.

– Ah evladım. Elin kolun dert görmesin, dedi amca. Hastaneden geliyorum, o kadar yorgunum ki sorma. Şu sandalye bana ilaç gibi geldi.

Mehmet Amca soluklandıktan sonra, hayır dualar ederek yoluna devam etti.

Bizimkiler, Mehmet Amca'nın ardından sevgiyle baktılar. Abla bu sefer de Hacer Nine'nin kapısını çalarak sordu:

– Nineciğim nasılsınız? Bir ihtiyacınız var mı? Ninecik gülümseyerek:

– Allah razı olsun, evladım, dedi. Gelmekle ne iyi ettiniz. Bana bakkaldan ekmek alır mısınız?

Abla, kardeş bir solukta bakkala gidip geldiler. Hacer Nine'nin de yüzü gülmüştü. Ağrıyan dizlerini ovuşturdu. Bizim ufaklığın başını okşayarak:

– İyi ki sizin gibi akıllı çocuklarımız var, dedi. Yoksa biz yaşlıların işi zor.

Abla, kardeş, mutlulukla eve geldiler. Abla sordu:

– Evet, küçük hanım, “Büyüklerimize saymak ne demek?” anladın mı bakalım?

– Evet, anladım, dedi küçük kız. Saygı duymak: büyüklerimizin yüzünü güldürmekmiş. Abla gülümsedi. Kardeşinin bu şirin hâli onu hep mutlu ederdi.

Büyüklerimize hak ettikleri değeri vermek ve saygı göstermek, çok önemli değerlerdir, dedi. Büyüklerine saygı gösteren, hem onların duasını, hem Allah'ın sevgisini kazanır.

Küçük kızın yüzünde mutluluktan güller açtı.

– Yaşasın! Büyüklerimi seviyorum, dedi. Hem de en güzel şekerlemelerden bile daha çok.

DİB Yayınları

Dinî Değerler Serisi/Büyüklere Saygı

SORULAR

1. Fatma Teyze, Mehmet Amca ve Hacer Nine neden mutlu oldu?
2. Hikâyenin sonunda küçük kız sevinerek ne dedi?
3. Siz birine yardım ettiğinizde neler hissediyorsunuz?

17. Etkinlik

<https://www.YouTube.com/watch?v=nYlaxmfl6NE>

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Saygılı olmak deyince sizin aklınıza ne geliyor?

Kaynak: TRT Diyanet Çocuk- YouTube Kanalı

Hedef Kitle: Temel Eğitim

Süre: 59 saniye

Konu: Saygı

18. Etkinlik

https://www.YouTube.com/watch?v=huGyZOW_LtE

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Heybeli Tiyatro-1.Bölüm

Kaynak: TRT Diyanet Çocuk- YouTube Kanalı

Hedef Kitle: Temel Eğitim-Ortaöğretim

Süre: 13 Dakika 43 saniye

Konu: Saygı

19. Etkinlik

<https://www.YouTube.com/watch?v=vVBis4dQdJQ>

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Bir Sabah Uyandın Olmuş Yaşın 70-Nasıl Yani?

Kaynak: Diyanet Dijital-YouTube Kanalı

Hedef Kitle: Ortaöğretim

Süre: 3 dakika 21 saniye

Konu: Saygı

20. Etkinlik

Ayet ve Hadisler

"Allah'ın, hoş bir sözü; kökü sağlam, dalları göğe doğru olan, Rabbinin izniyle her zaman meyve veren hoş bir ağaca benzeterek nasıl misal verdiğini görmüyor musun?"

İbrâhîm, 14/24-25

"...Allah'tan başkasına kulluk etmeyin, anne babaya, yakınlara, yetimlere, düşkünlere iyilik edin, insanlarla güzel güzel konuşun, namazı kılın, zekâtı verin..."

Bakara, 2/83

"Allah (cc) Teâlâ, yaşından ötürü bir ihtiyara saygı gösteren gence, yaşlılığında hizmet edecek kimseler lutfeder."

Tirmizî, Birr 75

"Kardeşinle (düşmanlığa varan) tartışmaya girme, onunla (kırıcı şekilde) şakalaşma ve ona yerine getiremeyeceğin sözü verme."

Tirmizî, Birr, 58

Özlü Sözler

Ey Oğul! Ananı atanı say,
bereket büyüklerle beraberdir.

Şeyh Edebali

Esma'ül Hüsna

EL-HAFÎZ (cc):

Tabiatı dengede tutan

- Yarattıklarını tehlikelerden koruyan
- Kâinatta gerçekleşen hiçbir olayı unutmayan

Aklımı, inancımı, ailemi, çevremi ve eşyalarımı gelebilecek her türlü kötülükten korumaya özen gösteririm.

Bedenimi zararlı alışkanlıklardan uzak tutarım.

Kalbimi kötü duygulardan korurum.

Yapılan iyiliklerin ve kötülüklerin bir zerresinin bile kaybolmayacağını bilirim.

Allah'ın beni koruduğunu bilir ve kendimi güvende hissederim.

21. Etkinlik

Etkinlik : Trafikte Saygı

Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

- Eğitici gerekli tüm tedbirleri alarak güvenli bir gözlem alanı belirler (yaya geçidi, trafik ışıkları, bisiklet yolları, vb. olan bir caddeyi gözlem yapmak için tercih edilebilir.).
- Yaya geçidinde durma, hız yapma, korna çalma vb. gözlem yapılacak davranışlar ve değerlendirme kriterleri (saygılı, saygısız, doğru, yanlış) belirtilerek bir gözlem formu hazırlanır.
- Öğrenciler, belirlenen gözlem formunda gördükleri davranışları işaretler veya kısa notlar alır.
- Gözlem sonrası değerlendirme yapılır.
 - o Gözlemlenen davranışlar tartışılır.
 - o Öğrencilerin gözlemleri doğrultusunda saygı, nezaket ve edep kavramları açıklanır.
 - o Olumlu ve olumsuz davranış örnekleri somutlaştırılır.
 - o Trafik kurallarına uymanın önemi vurgulanır.
 - o Trafikte yaşanan olumsuzlukların nedenleri ve sonuçları üzerinde durulur.
 - o Trafikte yaşanan sorunlara çözüm önerileri üretilir.

Bu etkinlik, öğrencilerimizin trafik güvenliği konusunda bilinçlenmelerini sağlamakla beraber toplumsal saygı kuralları konusunda da farkındalık oluşturur. Etkinlik sırasında çocukların güvenliği her zaman ön planda tutulmalıdır.

22. Etkinlik

Etkinlik : Ben Olsaydım...

Hedef Kitle : Ortaöğretim

Bu etkinlik kapsamında okul içinde ya da okul dışında video çekilmesini kabul eden kişilerle röportaj yapılır. Aşağıda belirtilen durumlarla ilgili şu soru yöneltilir: "Bu durumla karşılaştığınız zaman en doğru ve güzel davranış sizce nasıl olmalıdır?"

- Arkadaşınız da sizin oturmak istediğiniz yere oturmak istiyor.
- Öğretmeniniz arkadaşınızı rahatsız ettiğinizi düşünüyor. Ancak aslında arkadaşınız sizi rahatsız ediyor.
- Okul bahçesinde top oynamak istiyorsunuz. Ancak aynı sahada başkaları da oynamak istiyor.
- Kantinde yemek sırasında biri gelip sıranın en önüne geçiyor.
- Temizlik görevlisi merdivenleri siliyor ama siz de merdivenleri kullanmak durumundasınız.

Bu etkinlik öğrencilerin sosyal iletişim becerilerini ve problem çözme yeteneklerini artırır.

23. Etkinlik

Etkinlik : Huzurevi Ziyareti

Hedef Kitle : Ortaöğretim

Eğitici, gerekli yasal izinleri alarak ve gerekli ön görüşmeleri yaparak huzurevi ziyareti için planlama yapar. Öğrencilere ziyaret sırasında dikkat etmeleri gereken konular hakkında bilgi verir.

Ziyaret Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Ziyaretler kısa tutulmalı, yetkililerin yönlendirmeleri dikkate alınmalıdır.
- Huzurevi sakinlerini yormamak adına uygun sayıda öğrenci grubuyla gidilmelidir.
- Hediye götürülecekse kurum yetkililerine danışılmalıdır.
- Yaşlılara verilebilecek en güzel hediye, hürmet, sevgi, güler yüz ve tatlı bir sohbet olduğu unutulmamalıdır.
- Öğrenciler ziyaret süresi boyunca başka şeylerle ilgilenmemeli, huzurevi sakinlerinin yüzlerine bakarak onları dinlemeye özen göstermelidir. Onların yüzüne acıma veya üzüntü ifadesiyle bakılmamalıdır.
- Huzurevi sakinlerini rahatsız edecek, geçmiş yaşantıları ile ilgili ya da gelecek yaşamları ile ilgili kaygılandırarak soruların sorulmamasına özen gösterilmelidir.

24. Etkinlik

Etkinlik : Alkışlama Oyunu

Hedef Kitle : Ortaöğretim

- Öğretmen büyüklere saygıyı ifade eden metni sınıfta okur.
- Öğrencilerden metinde geçen saygı ve saygısızlık ifadelerine dikkat etmelerini ister.
- Metinde saygı ifadesi duyduklarında alkışlamaları istenir.
- Metinde saygısızlık ifadesi duyduklarında masalara vurmaları istenir.
- Oyun bu şekilde devam eder. Şaşıran öğrenci oyundan çıkar.
- Oyunun sonuna kadar şaşırmadan gelen öğrenci oyunu kazanmış olur.

Örnek Metin

Bilge, her sabah olduğu gibi yine okula gitmek için saat 7'de uyandı. Uykulu bir şekilde koridordan lavaboya giderken annesiyle karşılaştı, annesinin "günaydın" sözünü duymazlıktan gelerek banyoya girdi. Hazırlanıp kahvaltı masasına oturdu, masada haşlanmış yumurtayı görünce "Yine mi yumurta?" diyerek söylendi ve yüzünü buruşturdu. Okula gitmek için kapıdan çıkarken annesine sarıldı "Hoşça kal anneciğim!" diyerek evden ayrıldı. Okul servisine yetişmek için merdivenlerden hızla koşarken orada bulunan çöp kutusuna ayağı takıldı ve çöpler yere saçıldı. Hiç aldırış etmeden hızla oradan ayrıldı. Okul servisine binerken bütün arkadaşlarına selam verdi. Serviste oturacak yer kalmamıştı arkadaşlarından biraz sıkışıp yer vermelerini istedi. Arkadaşları da Bilge ayakta kalmasın diye ona yer verdiler. Serviste müziğin sesi çok yüksekti, kimse konuşurken birbirini anlamıyordu. Ayrıca camlar açıldı ve gelip geçen insanlar gürültüden rahatsız oluyordu. Hasan müziğin sesinin kısılması için şoförden rica etti. Bu sırada servisteki bazı arkadaşları Hasan'a laf atarak müziğin sesinin kısılmasını istemediler. Okula geldiklerinde Murat servis aracından çabucak inmek isteyince önde bulunan ve inmek üzere olan Sevda'yı yere düşürdü ve özür bile dilemeden koşarak okula kaçtı. Diğer arkadaşları Sevda'ya yardım etti. Ders başlamıştı Öğretmen önemli bir konudan bahsediyordu. Aylin ve diğer arkadaşları dersi dikkatli bir şekilde dinliyordu. Ancak arkadan iki öğrencinin konuşma sesleri geliyordu. Öğretmen onları birkaç kez uyarmasına rağmen dersin sonuna kadar konuşmaya devam ettiler. Teneffüs olmuştu, Bilge çay içmek için kantine gitti ancak uzun bir sıra vardı ve beklemeye başladı. O arada arkadan iri yarı iki çocuk gelerek ite kaka itirazlara aldırış etmeden sıranın önüne geçtiler. Dersler bitip eve gitme vakti gelmişti. Bilge eve gelince apartmanın arka bahçesinde bazı sesler işitti. Bahçenin arka kısmına dolaştı birde ne görsün! Mahallenin şımarık çocukları bir yavru köpeğin boynuna ip bağlamış oradan oraya çekiştiriyordu. Onları uyararak apartmana girdi ve apartman görevlisiyle karşılaştı. Çöp kutusunu aceleden döktüğünü açıkladı ve toplamaya vakti olmadığı için özür diledi. Kapıyı açan annesine selam verdi, yemeğini yedi ve annesine teşekkür etti. En sevdiği diziyi izlemek için televizyon karşısına geçti ancak anne babasının dersini yap uyarılarına aldırış etmedi ve bunun için sinirlenerek sesini yükseltti. Odasına giderek kapıyı hızlıca kapattı. Uyumak için yatağına yattı. Bu davranışından pişman olarak uykuya daldı.

Oyunu Hazırlayan: Tuğba Güler BOZKAYA

(Saygı, Nobel Yayınları)

25. Etkinlik

Hikâye Adı : Zeynep'in Aynası

Hedef Kitle : Ortaöğretim

Bir zamanlar, küçük bir kasabada Zeynep adında bir kız yaşardı. Zeynep, ailesi ve arkadaşları tarafından sevilen, derslerinde başarılı bir öğrenciydi. Ancak Zeynep'in bir sorunu vardı: Kendisine yeterince güvenmiyor ve değerli olduğunu hissedemiyordu. Çevresindeki herkesin ondan daha yetenekli, daha güzel ve daha başarılı olduğunu düşünürdü.

Bu durumu fark eden Zeynep'in öğretmeni, ona bir hediye verdi. Bu, eski ve sade bir aynaydı. Öğretmeni ona, "Bu ayna senin içindeki gerçek güzelliği ve değeri görmen için. Her gün ona bak ve kendini tanı" dedi. Zeynep, bu sözleri tam olarak anlamadı, ancak öğretmenini kırmamak için aynayı odasında en güzel köşeye yerleştirdi.

Her sabah, Zeynep okula gitmeden önce bu aynaya bakmaya başladı. İlk günlerde aynada sadece fiziksel görüntüsünü görüyordu. Kendisiyle ilgili olumsuz düşünceler zihninde dolaşıyor, aynadaki görüntüsü ona sıradan geliyordu.

Ancak günler geçtikçe Zeynep aynaya baktığında öğretmenin sözlerini hatırlamaya başladı. Bir sabah, aynaya bakarken öğretmenin ona öğrettiği bir şeyi hatırladı: "Kendine saygı duymazsan, kimse sana gerçek değeri vermez. Kendini tanımak ve kendine saygı duymak, gerçek mutluluğun anahtarıdır."

Bu sözler Zeynep'in kalbine işledi. O günden itibaren, aynaya her baktığında sadece fiziksel görüntüsüne odaklanmadı. İçindeki değerleri, yeteneklerini ve sahip olduğu güzel özellikleri düşünmeye başladı. Zamanla, Zeynep kendine daha çok güvenmeye ve kendine saygı duymaya başladı.

Kendine olan bu saygı, Zeynep'in hayatında büyük değişiklikler getirdi. Artık sınıfta daha aktif, arkadaşlarıyla ilişkilerinde daha olumlu ve kendisiyle barışık biriydi. Zeynep, sadece dış görünüşünün değil, içindeki değerlerin de farkına varmıştı. Bu farkındalık, onun hayatta daha mutlu ve huzurlu olmasını sağladı.

Zeynep, öğretmenin ona verdiği aynanın sadece bir nesne değil, kendisini tanımasının ve kendine saygı duymasının bir aracı olduğunu anladı. Aynayı her gün kullandı, ama artık ona sadece bir ayna olarak değil, içindeki değerleri hatırlatan bir dost olarak bakıyordu.

Gülten Dayıoğlu, Fadiş

SORULAR

1. Zeynep'in öğretmeni ona neden bir ayna hediye etti? Aynanın Zeynep için anlamı neydi?
2. Hikâyeye göre gerçek mutluluğun sırrı nedir?
3. Zeynep'in hissettiği duygular, zamanla nasıl değişti?

DIJİTAL İÇERİK

26. Etkinlik

<https://www.YouTube.com/watch?v=VUFJnKyXg8Q>

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Değerler Takımı-6.Bölüm

Kaynak: Diyanet Çocuk-YouTube Kanalı

Hedef Kitle: Temel Eğitim

Süre: 8 dakika 37 saniye

Konu: Saygılı olmak

27. Etkinlik

<https://www.YouTube.com/watch?v=eHAOWYt5FeA>

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Doğa Takımı-6.Bölüm

Kaynak: Diyanet Çocuk-YouTube Kanalı

Hedef Kitle: Temel Eğitim

Süre: 19 dakika 52 saniye

Konu: İnsanlara Sevgi ve Saygı Göstermek

28. Etkinlik

Ayet ve Hadisler

“Rabb’in, sadece kendisine kulluk etmenizi ve anne babanıza iyi davranmanızı emretti. Onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlanırsa onlara öf bile deme! Onları azarlama! İkisine de gönül alıcı güzel sözler söyle. Onlara merhametle ve alçak gönüllülükle kol kanat ger. “Rabbim! Onlar nasıl küçüklükte beni şefkatle eğitip yetiştirdilerse şimdi sen de onlara merhamet göster” diyerek dua et.”

İsrâ Sûresi, 23/24

“Allah her işte ihsanı (güzel davranmayı) emretmiştir...”

Tirmizî, Diyât, 14

“Hoş/güzel söz sadakadır.”

Buhârî, Cihâd, 128

Özlü Sözler

Babana hürmet et ki,
çocukların da sana hürmet etsin.

Hz. Ali (r.a.)

Esma'ül Hüsna

EL-LATÎF (cc):

- Hiç kimse tarafından bilinemeyen en gizli ve ince hususları dahi bilen
- Yaratılmışlara şefkatle, yumuşaklıkla muamele eden.
- Fark edemeyeceğimiz şekilde bize faydalar ulaştıran.

Güzellik ve estetiğe dair her şeyin Latif isminin yansması olduğunu bilirim.

Aileme, çevreme kibar ve nazik davranırım.

Çok istediğim şeylerin gerçekleşmediği durumlarda bir hayır olabileceğine inanırım.

Allah'ın yardımından asla ümidimi kesmem.

Allah'ın en gizli dertlerimi bildiğinin farkında olur ve yalnız olmadığımı bilirim.

28. Etkinlik

Etkinlik : Doğa Dedektifleri

Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

- Öğrenciler doğadaki estetiği keşfetmek amacıyla bir araya gelirler. Bu süreçte, öğrenciler doğal objeleri bulmak için "Doğa Dedektifleri" gibi hareket ederler.
- Her öğrenci topladığı yaprak, kozalak ve taş gibi doğal objeleri kendi seçimine göre bir araya getirerek estetik bir çalışma gerçekleştirir. Örneğin, bir öğrenci ceviz kabuğu ve kozalak kullanarak kaplumbağa figürü yapabilirken, bir diğeri taşlar ve yapraklarla uğur böceği tasarımı oluşturabilir.
- Okul ve çevresindeki doğal alanlarda gizlenmiş estetik objeleri ararlar. Örneğin bir grup öğrenci, bir ağacın kökünde veya çimenlerin arasında gizlenmiş taşları veya yaprakları bulur. Buldukları objelerin estetik özelliklerini incelerler.
- Objelerin nasıl estetik detaylar taşıdığını tartışarak, doğanın küçük güzelliklerini daha yakından tanıma fırsatı bulurlar.
- Hazırladıkları kolajlar üzerinden estetik kavramı hakkında konuşurlar. "Estetik nedir, doğal objeleri bir araya getirirken yaşadığınız duygu ve düşünceler nelerdir?" gibi soruları öğrencilerin cevaplamaı sağlar.

Bu etkinlikle öğrenciler, doğanın estetik detaylarını fark ederek kâinattaki güzellikleri görebilme yeteneği kazanırlar. Yaptıkları gözlemleri değerlendirme becerilerini geliştirirler.

29. Etkinlik

Etkinlik : Estetik Buluşlar

Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

- Eğitici, estetik özellikler barındıran uygun bir alanı, öğrencilerle birlikte seçer (okulun giriş kısmı, kütüphane, bahçe v.b.).
- Öğrenciler, bu alandaki renk, doku, şekil ve düzenlemeleri dikkatlice incelerler.
- Öğrencilerin etkinliği gerçekleştirmesi için seçilen alan eğer kapalı bir mekân ise çiçek düzenlemeleri, taş kaplamalar, duvar boyası, süslemeler ve döşemeler gibi unsurlara; açık bir mekân ise ağaçlar, çiçekler, taşlar, banklar ve çeşme, kuş yuvası gibi öğelere odaklanarak gözlem yaparlar.
- Bu gözlemlerle ilgili sohbet edilir.
- Öğrenciler; renkli kartonlar, yapraklar, taşlar, ipler, kurdeleler, boş karton kutuları, renkli boyalar, fırçalar, makas ve yapıştırıcı kullanarak gözlemledikleri estetik unsurlardan esinlenerek mini iç veya dış mekân modelleri oluşturur.
- Ayrıca öğrencilere kuş yuvası tasarımı veya renkli çiçek saksıları gibi çeşitli iç mekân projeleri için becerilerini geliştirebilecekleri fırsatlar sunulur.
- Her grup, tasarladığı modeli sınıfta sunar.
- Tasarımlarında hangi malzemeleri neden seçtiklerini ve bu malzemelerin estetik açıdan oluşturduğu etkiyi anlatırlar. Örneğin tasarımlarına canlı bir hava katmak için renkli taşlar veya huzurlu bir atmosfer vermek için doğal ahşap parçaları kullanabilirler. Ayrıca, tasarladıkları ürüne farklı eklemeler yaparak daha önce tasarlanmamış yeni ve özgün bir ürüne dönüştürebilirler.

Bu etkinlik, öğrencilerin estetik bakış açısı kazanmalarını, estetik unsurları fark etmelerini ve düşünme becerilerinin gelişmesini sağlar.

30. Etkinlik

Etkinlik : Şehirde Estetik Avı

Hedef Kitle : Ortaöğretim

- Eğitici, şehrin estetik açıdan ilginç yerlerini tanıtır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılır.
- Her grup, ziyaret edecekleri mekânları belirler (cami, müze, öğren yeri, sanat galerisi, park vb.).
- Eğitici ve öğrencilerle birlikte oluşturulan gruplar belirlenen tarihler arasında, belirledikleri mekânları ziyaret eder.
- Ziyaret sırasında öğrenciler estetik gözlemler yapar. Örneğin, bir tarihî yapıyı (kale, köprü vb.) inceleyip bunların mimari özelliklerini ve etkileyici unsurlarını açıklarlar. Sanat galerisi ziyaretlerinde, öğrenciler eserlerin estetik unsurlarını analiz ederler (örneğin, Osman Hamdi Bey'in "Kaplumbağa Terbiyecisi" tablosunu incelediklerinde, zengin renk paletinin ve detaylı kompozisyonun izleyici üzerindeki etkisini tartışabilirler.). Parkta, estetik olarak hoş bir doğal öge bulup bu ögenin çevreye katkılarını (örneğin, bir çiçeğin biyolojik çeşitliliği artırma rolünü) açıklarlar. Son olarak, bir bina üzerindeki mimari detayları inceler ve bu unsurların şehirdeki önemini vurgularlar.
- Öğrenciler, ziyaret ettikleri yerlerin fotoğraflarını çekip bu fotoğraflardan oluşan bir resim galerisi oluştururlar.
- Ziyaret sonrasında her grup deneyimlerini paylaşır ve her grubun diğer grupların gözlemlerini bir puanlama şeklinde sınıfta değerlendirmesi sağlanır.
- Puanı en yüksek olan grup, "En İyi Gözlemci Grubu" ünvanını kazanır. Ayrıca, her grup gözlemlerini ve analizlerini içeren bir yazılı rapor hazırlar.

Bu etkinlik sayesinde öğrenciler, estetik duyarlılıklarını geliştirirken şehirlerinin kültürel ve doğal zenginliklerini daha derinlemesine anlamış olurlar. Aynı zamanda grup çalışması ve iletişim becerileri güçlenir; gözlem yapma ve analitik düşünme yetenekleri artar.

31. Etkinlik

Etkinlik : Minyatürden Hat Sanatına

Hedef Kitle : Ortaöğretim

- Eğitici öğrencilerden şehirde bulunan minyatür eserleri incelemelerini ister.
- Yapıların mimari özelliklerini, örneğin kuleler, pencerelerin biçimleri, süslemeler gibi unsurları inceler ve bu özelliklerin yapının genel görünümüne ve işlevine nasıl katkı sağladığını tartışırlar.
- Öğrenciler, Eğiticinin rehberliğinde, belirlenen bir metni veya kelimeyi uygun kalem ve mürekkeple kâğıda yazarak basit hat örnekleri ile ilgili örnek çalışmalar yaparlar.
- Öğrenciler, Eğiticiden ve arkadaşlarından aldıkları geri bildirimler ile çalışmalarını üzerinde son düzenlemeleri yaparlar.
- Hazırladıkları eserleri bir sergi ile sunarlar.
- Bu etkinlik, öğrencilerin estetik bakış açısı kazanmalarını, estetik unsurları fark etmelerini ve düşünme becerilerinin gelişmesini sağlar.
- Sergi, okulda düzenlenir. Sergiye diğer okullardan öğrenciler de davet edilebilir.

Bu etkinlik, öğrencilerin sanat ve kültürle ilgili bilgi ve becerilerini zenginleştirecek, estetik duyarlılıklarını artıracak ve geleneksel sanat formlarını daha iyi anlamalarına yardımcı olacaktır.

32. Etkinlik

Etkinlik : Maket Tasarımı

Hedef Kitle : Temel Eğitim-Ortaöğretim

- Eğitici, öğrencilere şu soruyu yöneltir: "Şehrimiz ve ülkemizde atalarımızın estetik anlayışını yansıtan mimari eserler nelerdir?" Öğrencilerden aldığı cevapları birlikte değerlendirirler.
- Şehrimiz veya ülkemizdeki tarihî eserleri araştırmaları
- Estetik yapısı ile öne çıkmış Selimiye Camii, Galata Kulesi gibi yapıtların veya kendi tercih ettikleri tarihî bir yapının maketini yapmaları istenir.
- Belirtilen sürede maketler tamamlandıktan sonra ortaya çıkan ürünler okulda sergilenir.

Bu etkinlik, öğrencilerin tarihsel ve kültürel değerleri anlamalarını, hayal güçlerini geliştirmelerini ve iletişim becerilerini güçlendirmelerini sağlar.

33. Etkinlik

Etkinlik : Tabağımdaki Renkler

Hedef Kitle : Temel Eğitim

- Eğitici, karbon kâğıt, karton tabak, keçeli kalem ve çini deseni gibi basit malzemeler kullanarak çini tasarımları yaptırır.
- Öğrenciler, etkinlik öncesinde çini desenini velilerinin desteği ile önceden hazırlayabilecekleri gibi eğiticinin karbon kâğıtla önceden hazırlayarak karton tabağa aktardığı çini desenli karton tabakları da kullanabilirler.
- Belirlenen malzemeyi, öğrencilerin keçeli kalemlerle istedikleri renklere boyaması istenir.
- Ortaya çıkan ürünler sergilenir.

Bu etkinlik, öğrencilerin hayal güçlerini kullanarak tasarımlarını sanatsal bir esere dönüştürmelerine, el becerilerini geliştirmelerine ve iş birliği yaparak sosyal becerilerini güçlendirmelerine katkı sağlar.

34. Etkinlik

Hikâye Adı : Karanfil Parkın Bekçisi

Hedef Kitle : Temel Eğitim

Güzel bir bahar günüydü. Sokağın başındaki Karanfil Park'tan neşeli çocuk sesleri yükseliyordu. Bir hareket bir coşku... Sanki mahallenin cümle çocuğu oraya toplanmıştı. Salıncakta sallananlar, kaydırdaktan kayanlar, tahterevalliyeye binenler, top oynayanlar...

Park bekçisi baharın gelişiyle gülbüzleşen çiçekleri sulamakla meşguldü. Parkın dört bir yanını saran menekşeler bu bahar başka bir güzeldi. Eğilip birkaçını koparmadan kokladı. Bu park onun evi gibiydi. Yıllardır buranın bekçiliğini yapıyor, her bir köşesine ayrı bir özen gösteriyordu. Fakat mahallenin şu haşarı çocukları yok mu? Onlara biraz gönül koyuyordu. Çünkü bazıları parkı yalnızca oyun oynayacakları ve rahatça kirletecekleri bir yer olarak görüyorlardı. Ne temizliğine özen gösteriyor ne de çiçekleri koruyorlardı. Üstelik uyarıdan da anlamıyorlardı.

İşte yine topu güzelim çiçeklerin içine kaçırmışlardı. Topu alayım derken çimleri ve çiçekleri ezebilirlerdi. Park bekçisi hemen seslendi:

– Bekleyin çocuklar, topunuzu ben vereceğim.

Çocuklardan biri ileri fırladı.

– Ohoo sen gelinceye kadar akşam olur, diyerek çiçeklerin arasına daldı. Topu aldığı gibi arkadaşlarının yanına koştu.

Park bekçisi üzüntüyle ezilen çiçeklere baktı. Bunları yetiştirmek için günlerdir harcadığı emeğe yandı. Sonra çocukların yanına giderek:

– Burası top oynamak için uygun değil. Çiçeklerden uzak bir köşeye gidin, dedi.

Çocuklar, hoşnutsuz uzaklaştılar. Neyse ki akşama doğru park sakinledi. Bekçi eline süpürgesini alıp işe koyuldu. Parkın her köşesi çöp içindeydi. Bazı çocuklar, onca çöp kutusuna rağmen nedense yedikleri şeker, çikolata, bisküvi kâğıtlarını yerlere atarlardı. Sadece çocuklar mı? Bazen yetişkinler de çitledikleri çekirdeklerin kabuklarını yere atmaktan çekinmezlerdi. Öyle ki her bankın önü çekirdek kabuğundan geçilmezdi.

Park bekçisi yine de işini aksatmaz, her akşam parkı dip köşe süpürür, evine öyle giderdi. Bugün de öyle yaptı. Sonra yorgun argın evinin yolunu tuttu.

Park bekçisi ertesi sabah güne hasta başladı. Çünkü gece aniden ateşlenmiş, sabaha kadar sıtmalılar gibi titremişti. Öyle ki doktora gitmeye bile mecali yoktu. Gün boyu yatağında acı acı inleyip durdu. Karısı ve çocukları başında pervane olduysa da park bekçisi o gün ayağa kalkamadı. Diğer yandan Karanfil Park yine neşeli çocuk sesleriyle çınlamıştı. Üstelik çocuklar bugün daha da keyifliydi.

– Hey, bekçi ortalarda yok, dedi biri.

– İsteddiğimiz gibi oynayabiliriz, dedi diğeri.

– Çiçek bile toplayabiliriz, dedi bir başkası.

Sonra hep birlikte parkın içinde bir o yana bir bu yana koşmaya başladılar.

Nihayet gün bitti. O gece park süpürülmedi. Park bekçisinin nerede olduğunu ise kine merak etmedi.

Ertesi gün parka gelen çocuklar, yine neşeyle oynamaya devam ettiler. Bekçinin hala dönmediğini görünce daha da sevindiler. Bir salıncağa ikişer kişi binerek istedikleri gibi sallandılar. Hatta salıncağın zinciri kopana kadar uğraştılar. Akşam evlerine giderken çiçek bile topladılar.

Böylece park birkaç gün içinde tanınmaz bir hâle geliverdi. Her tarafta şeker, çikolata kâğıtları, çekirdek kabukları... O gün Burcu ve babası yürüyüşe çıkmış, soluklanmak için parka uğramışlardı. Burcu'nun babası şaşkınlık içinde:

– Aaa! Mahallemizin parkına n'olmuş böyle, dedi.

– Bilmiyorum babacığım, dedi, Burcu. Arkadaşlarım park bekçisinin kaç gündür ortalarda görünmediğini söylüyorlar.

– Peki, n'olmuş bekçiye?

– Kimse bilmiyor, babacığım. Belki de işi bırakmıştır.

Burcu'nun babası park bekçisini tanır, onun işini ne çok sevdiğini, bu parkı evi gibi koruyup kolladığını bilirdi.

– Sizlere ve parkımıza onca emeği geçen bir amcanızı merak etmediniz mi, dedi. Ne garip!

Haydi, gidip bakalım. Sevgili bekçimiz nerelerdeymiş?

Burcu ve babası o gün doğruca park bekçisinin evine gittiler. Onu yatak döşek yatıyor bulunca hem şaşırıp hem üzüldüler. Hâlini hatırını sorup, sohbet ettikten sonra geçmiş olsun diyerek oradan ayrıldılar.

Ertesi gün Burcu'nun babası parka gidip bütün çocukları bir araya topladı.

– Çocuklar, dedi. Parkımızın şu hâline bakın. Emektar bekçimiz hasta olmuş. Parkımızı süpüremiyor, çiçeklere bakamıyor. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Doğaya saygınız, emeğe saygınız bu mu? Şuraya bakın! Her yer çerçöp içinde, çiçekler solmuş, çimler kurumuş. Haydi, el ele verip parkımızı bir güzel temizleyelim. Bekçimize ve çevremize saygımızı göstermenin tam sırası.

Burcu'nun babasının sözleri çocukların içine işlemişti. Demek bekçi amcaları hastaydı. Hepsi yaptığından utandı. Sonra her biri çalışkan karıncalar gibi parkın dört yanına dağıldı.

O akşam park bekçisinin kapısı çaldı. Karısı kapıyı açtı. O da ne! Karşısında küçük bir çocuk ordusu duruyordu. Burcu gülümseyerek elindeki çiçek demetini kadına uzattı.

– Efendim, bizler, bekçi amcaya geçmiş olsun demeye gelmiştik de, dedi.

Kadın, sevgiyle gülümseyerek, çocukları içeri aldı. Evin sessiz havası bir anda neşelendi. Park bekçisinin yüzü günlerdir ilk kez gülüyordu. Çocukların ziyareti onu son derece mutlu etmişti. Neşeli ve anlamlı bir akşam oldu.

Derken park bekçisi bir hafta içinde iyileşip ayağa kalktı. Parka giderken, “Şimdi çiçeklerim solmuş, çimlerim kurumuştur, her yer çöp içindedir ama olsun, ben üstesinden gelirim.” diye düşünüyordu. Fakat parka gelince gözlerine inanamadı. Çünkü her yer mis gibiydi. Yerlerde tek bir çöp yoktu. Üstelik çiçekler, çimler sulanmış ve tazecik görünüyordular.

Park bekçisi büyülenmiş gibi etrafı seyrederken, dudaklarından şu kelimeler döküldü:

– Benim küçük dostlarım yokluğumda boş durmamışlar. Bana gösterdikleri ilgi ve sevgiyi parklarına da göstermişler. Ne mutlu bana...

Sonra banka oturup az sonra gelecek ziyaretçilerini beklemeye başladı. Park onun eviydi, çocuklar da misafirleri...

*Nehir AYDIN GÖKDUMAN
Değer Sandığı Değerler Eğitimi Materyalleri
Nobel Yayınları*

SORULAR

1. Parkın bekçisinde dikkatinizi çeken davranışlar nelerdir?
2. Doğayı güzelleştirmek için neler yapabiliriz?
3. Hikâyeye göre çevremize duyarlı olmakla estetik kavramı arasında nasıl bir bağlantı vardır?

35. Etkinlik

Hikâye Adı : Renklerin Sessiz Şarkısı

Hedef Kitle : Ortaöğretim

Küçük bir sahil kasabasında, Ahmet adında bir çocuk yaşardı. Ahmet, doğayı ve özellikle denizi çok sevdi. Her gün sahilde yürüyüş yapar, denizin dalgalarını izler, kumlarda oynardı. Ancak Ahmet, çevresindeki güzellikleri sadece gördüğü kadarıyla algılar, onların derin anlamını pek düşünmezdi.

Bir gün, Ahmet'in kasabaya yeni taşınan ressam bir komşusu oldu. Bu ressam, evinin önünde oturur, saatlerce denizi izler ve tuvaline denizin manzarasını resmederdi. Ahmet, ressamın yanına gidip onu izlemeye başladı. Ressam, denizin o muhteşem görüntüsünü büyük bir dikkatle inceliyor, her bir dalganın, her bir renk tonunun derin anlamını keşfetmeye çalışıyordu.

Ahmet, bir gün cesaretini toplayarak ressama sordu: "Neden denizi bu kadar uzun süre izliyorsunuz? Denizi hepimiz görüyoruz, ama siz sanki farklı bir şeyler arıyormuş gibi bakıyorsunuz."

Ressam, Ahmet'e gülümseyerek, "Evet, hepimiz denizi görüyoruz, ama herkes aynı derinliği göremez. Gözlerimizin gördüğünün ötesinde, her şeyin bir ruhu, bir duygusu vardır. Estetik, sadece güzelliği görmek değil, o güzelliğin ardındaki derinliği anlamaktır. Duyusal derinlik, her dalganın, her rengin, her ışık oyununun taşıdığı anlamı keşfetmektir," dedi.

Bu sözler Ahmet'in zihninde yankılandı. O ana kadar denizin sadece yüzeydeki güzelliğine hayran kalmıştı, ama şimdi ressamın bakış açısını anlamaya çalışıyordu. Ertesi gün sahile gittiğinde, denizi izlerken sadece dalgaların çarpışmasını değil, onların taşıdığı ritmi, renklerin sessiz şarkısını da hissetmeye çalıştı.

Zamanla Ahmet, denize farklı bir gözle bakmayı öğrendi. Artık sadece denizin yüzeyini değil, onun derinlerinde saklı olan anlamları da görebiliyordu. Rüzgârın estiğinde dalgaların nasıl bir melodi oluşturduğunu, güneşin batarken suya yansıyan renklerin nasıl bir duygu taşıdığını fark etti. Bu yeni bakış açısı, Ahmet'in doğayla ve çevresiyle olan ilişkisini derinleştirdi.

Ahmet, ressamdan öğrendiği bu duyusal derinlik anlayışını hayatının diğer alanlarına da yansıtmaya başladı. Artık gördüğü her şeye daha dikkatli bakıyor, duyusal derinliği ve estetik güzelliği her anında hissetmeye çalışıyordu. Ressamın ona öğrettiği gibi, estetik sadece gözle görülen değil, ruhla hissedilen bir şeydi.

SORULAR

1. Ahmet'in doğaya olan bakış açısı hikâyenin başında nasıldı?
2. Ressam komşusu Ahmet'in dünyasını nasıl değiştirdi?
3. Hikâyede "duyusal derinlik" ve "estetik" kavramları nasıl açıklanıyor? Siz bu kavramları nasıl tanımladınız?

36. Etkinlik

https://www.YouTube.com/watch?v=KmvINWzsJ_w

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Köpek Balığı-Eşsiz Sanat 26.Bölüm

Kaynak: Diyanet TV- YouTube Kanalı

Hedef Kitle: Temel Eğitim – Ortaöğretim

Süre: 4 dakika 45 saniye

Konu: Estetik

37. Etkinlik

<https://www.YouTube.com/watch?v=OUj4BQyR9cY>

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: İslam Sanat Estetik Spot

Kaynak: Diyanet TV- YouTube Kanalı

Hedef Kitle: Temel Eğitim – Ortaöğretim

Süre: 13 dakika 24 saniye

Konu: Estetik

38. Etkinlik

Ayet ve Hadisler

"O, yedi göğü tabaka tabaka yaratandır. Rahmân'ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Bir kere daha bak! Hiçbir çatlak (ve düzensizlik) görüyor musun? Sonra tekrar tekrar bak; bakışların (aradığı çatlak ve düzensizliği bulamayıp) âciz ve bitkin halde sana dönecektir."

Mülk Sûresi,67/2-3

"Size bir selâm verildiğinde ya daha güzeli ile veya dengi ile karşılık verin. Allah, her şeyin hesabını tutmaktadır."

Nisa Sûresi, 4/86

"Muhakkak ki Allah güzeldir, güzelliği sever..."

Müslim, İmân, 147

"Allah'ım! Benim yaratılışımı güzel kıldığın gibi ahlâkımı da güzelleştir."

İbn Hanbel, I, 403

Özlü Sözler

"Her şey incelikten, insan kabalıktan kırılır."

Hız. Mevlana

"Nezakət, sağırın duyabildiği ve körlerin de görebildiği bir dildir."

Mark Twain

Esma'ül Hüsnâ

EL- MUSAVVİR (cc):

- Varlıklara bir şekil ve özellik verip yaratan
- Her varlığı diğerinden ayıracak özellikler veren

İnsanları yaratılış özellikleri ve dış görünüşleri sebebiyle eleştirmem.

Kişiliğimi, yaratılış özelliklerimi korumaya çalışırım.

Yaratılıştan gelen özelliklerimi beğenmememlik yapmam, kendimle barışık olurum.

Allah'ın vermiş olduğu yeteneklerimi yerinde kullanırım.

39. Etkinlik

Etkinlik Adı : Pinpon Topu

Hedef Kitle : Aile bireyleri

- Aile bireyleri birlikte rahatça hareket edebilecekleri güvenli bir oyun alanı oluşturur.
- Oyuna katılacak fert sayısı kadar kaşık ve pinpon topu temin eder.
- Oyun alanında başlangıç ve bitiş noktaları belirlenir.
- Oyunun amacı kaşıktaki bulunan pinpon topunu düşürmeden bitiş noktasına ulaşmaktır.
- Aralarında kura çekerek veya "Taş-Kağıt-Makas" oynayarak oyuna kimin başlayacağını belirlerler.
- İlk oyuncu ağızda kaşıkla pinpon topunu taşımaya başlar.
- Diğer aile fertleri gülerken, ses çıkararak veya jestlerle oyuncunun dikkatini dağıtmaya çalışır.
- Tüm katılımcılar sırayla oyunu oynar.

Oyun sona erdikten sonra aşağıdaki sorular eşliğinde sohbet edilir.

- * Oyun esnasında dikkatimiz dağıtılmaya çalışıldığında neler hissettik?
- * Dikkatini en çok dağıtan şey ne oldu?
- * Hangi durumlar insanları rahatsız eder?
- * Nerede nasıl davranırsak saygılı oluruz?
- * Sevgili Peygamberimiz'in (s.a.v.) "Kendisi için sevip istediğini başkası için de sevip istemek, kendisi için hoşlanmayıp istemediğini başkası için de istememek." ilkesi hatırlatılmalıdır. Peygamberimiz'in (as) bu sözü bize ne anlatmak istiyor? Günlük hayatımızda bu sözü nasıl uygulayabiliriz?
- * Kütüphanede, toplu taşıma araçlarında, sınıf ortamında, toplantı esnasında, ibadet edilen bir ortamda, uyuyan, kitap okuyan, ders çalışan birinin yanında veya bir sınav esnasında nasıl davranırsak karşımızdaki insanlara saygılı davranmış oluruz?

Bu etkinlik, öğrencilerin farklı durumlarda nasıl davranmaları gerektiği konusunda farkındalık kazanmalarını, sosyal becerilerini geliştirerek saygılı davranış kalıpları edinmelerini, aile bağlarının güçlenmesini ve duygudaşlık kurma becerilerini geliştirmelerini sağlar.

40. Etkinlik

Etkinlik Adı : Ailemle Geziyorum

Hedef Kitle : Aile bireyleri

Öğrenciler misafirlik adabı (tevazu, saygı, zarafet, güler yüz, güzel söz ve dua sözcükleri) ile ilgili (kültürel farklılıklar da dikkate alınarak) araştırma yapar. Büyüklerine sorarak bazı hususları öğrenen öğrenci, gerektiğinde kaynaklara başvurur. Ardından ailesiyle birlikte akraba, komşu, hasta, yaşlı ziyaretleri gerçekleştirir.

Ziyaret öncesinde, ziyaret esnasında ve vedalaşırken nelere dikkat ettiğini, yapılan ziyaret sırasında neler hissettiğini, nelerle karşılaştığını arkadaşlarıyla paylaşır.

Örnek saygı davranışları:

- Gitmeden önce haber vermek.
- Giderken, imkânlar dâhilinde hediye götürmek.
- Hediye götürürken çocukları unutmamak.
- Eve girerken güler yüzle selam vermek, hâl hatır sormak.
- Ayakkabıları dağınık, başkalarını rahatsız edecek bir şekilde bırakmamak.
- Oturmak için ev sahibinin yer göstermesini beklemek.
- Güzel sözlerle hitap etmek.
- Bir talebi kibar ve net bir şekilde ifade etmek.
- Misafirlikte uzun süre kalmamak.
- Sohbet esnasında kendinden büyüklerin sözünü kesmemek.
- İletişim esnasında göz temasına önem vermek.
- Güler yüzle vedalaşmak.
- Eve dönüldüğünde ev halkıyla günün değerlendirmesini yapmak üzere sohbet etmek.
- Başkalarına gösterdiğimiz saygıyı ev halkından da esirgememek.

VELİLER İÇİN DİJİTAL İÇERİK

41. Etkinlik

<https://www.YouTube.com/watch?v=3-D14jCrTWA&t=1s>

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Ailem 4.Bölüm: Rehber Olmak

Kaynak: EBA

Süre: 13 dakika 45 saniye

Konu: Anne Babanın Örneklığı-Yol Göstericiliğı

42. Etkinlik

<https://www.YouTube.com/watch?v=beJt6HZI83k&t=1s>

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Ailem 8.Bölüm: Örnek Olmak

Kaynak: EBA

Süre: 11 dakika 32 saniye

Konu: Ebeveynlerin Çocuklarına Örneklığı-Doğru Rol Model Olması

43. Etkinlik

<https://www.YouTube.com/watch?v=CeXylSRwF84&t=2s>

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Ailem 10.Bölüm: Öğretmene Saygı

Kaynak: EBA

Süre: 12 dakika 21 saniye

Konu: Öğretmene Saygı

44. Etkinlik

https://www.YouTube.com/watch?v=cwVIHLK_7jo&t=1s

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Ailem 22.Bölüm: Çevreye Duyarlı Olmak

Kaynak: EBA

Süre: 9 dakika 52 saniye

Konu: Çevreye Duyarlı Olmak

45. Etkinlik

<https://www.YouTube.com/watch?v=xp6NnpE7Xv8&t=1s>

Video Tanıtıcı Notlar

Başlık: Ailem 16.Bölüm: Evdeki Öğretmen

Kaynak: EBA

Süre: 10 dakika 02 saniye

Konu: Evdeki Öğretmen

VELİ MEKTUBU

Değerli Velimiz,

ÇEDES Projesi kapsamında bu ayki değerimiz "Mütevazılık, Saygı ve Estetik".

Mütevazılık; tevazu, alçakgönüllülük, kendini beğenmekten ve böbürlenmekten kaçınmak, insanlara değer vermek anlamına gelir.

Saygı da üstünlüğü, kutsallığı, yaşlılığı, yararlılığı dolayısıyla bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya sebep olan sevgi duygusu, hürmet, ihtiram anlamına gelir.

Estetik ise insanda güzel duygusu uyandıran, davranışlarda incelik, nezaket ve zarafet değerlerini temsil eder.

Özünde saygı ve sevgi olan bütün bu değerler, insan yaşantısında kendiliğinden gelişmez. İnsan fıtratında var olan değerlerin davranışa dönüşmesi ancak doğru bilgi ve rol modellerin etkisiyle ile mümkün olabilir. Bizler de Değerler Kulübü olarak mütevazılık, saygı ve estetik konusunda öğrencilerimizin bilgi düzeylerini ve farkındalıklarını arttırarak olumlu yönde davranış değişikliği oluşturmalarını desteklemek istiyoruz. Hedeflerimize ulaşmada siz değerli velilerimizin desteklerine çok önem veriyoruz. Bu nedenle yapacağımız etkinlikler süresince sizlerin de bize destek olacağına inanıyoruz. Özellikle tanışma, kaynaşma, duygu, düşünce ve fikir paylaşımı amacıyla yapacağımız "Veli Buluşmaları" etkinliğinde sizleri de aramızda görmekten mutluluk duyacağız.

Bu ay yapmayı planladığımız etkinliklerin etkili ve kalıcı olabilmesi için;

- ✓ Çocuğunuzla kulüp faaliyetlerinde yapılan etkinlikler hakkında sohbet etmenizi,
- ✓ Çocuklarınızla iletişiminizde olumlu söz ve eylemlere yer vermenizi,
- ✓ Kazanımları destekleyici anılarınızı
- ✓ Değerlerin aktarımının sağlanabileceği ortamlarda çocuğunuzla birlikte daha çok bulunmanızı,
- ✓ Çocuğunuzun olumlu davranışlarını takdir etmenizi,
- ✓ Eğitici tarafından çocuğunuza verilen görevlerde onu destekleyici olmanızı,
- ✓ Söz, tutum ve davranışlarınızla çocuğunuza örnek olmanızı önemsiyoruz. Vereceğiniz destek için teşekkür ediyoruz.

MEBDinOgretimiTV

ÇEDES TÜRKİYE

cedesturkiye

cedes.meb.gov.tr
dinogretimi.meb.gov.tr

*Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum*

Millî Eğitim Bakanlığı
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
Emniyet Mahallesi Gazeteci Yazar Muammer Yaşar Cad.
MEB Beşevler Kampüsü F Blok 06560
Yenimahalle/Ankara